

INDBLIK

CSR- OG ÅRSMAGASIN 2016

MERE ROBUST - MERE FORENET

TV-MARKEDET ER UDFORDRET, MEN SE
OG STOF A ER RUSTET TIL FREMTIDEN

EL-NET I VERDENSKLASSE

Øget elektrificering og grøn omstilling tager fart
- og kalder på investeringer

HURTIGT INTERNET

- på højde med vand i hannerne og strøm i kontakten

VI TAGER ANSVAR

I SE ER FORRETNING OG
SAMFUNDSANSVAR DYBT FORENET

Edison Park 1, Esbjerg N, CVR nr. 38476114

Redaktion: SE Koncernkommunikation

Redaktør: Marianne Skaanning Ebbesen

Skribenter: Marianne Skaanning Ebbesen, Jan Lyng Lauridsen,
Henrik Eske, Catherina Boserup, Kirsten Louise Laursen,
Kamilla Høst Pedersen og Mette Husted

Layout: SE Kreativt Center v/ Marlene Lauritsen og Tine Faurholdt

Fotografi: Hyldegard Fotografi

Oplag: 1.000 stk.

Tryk: KLS Pureprint. 100 % bionedbrydeligt papir

INDHOLD

INDBLIK - I ÅRET DER GIK

- 05 Forord
- 06 Om SE og rapporten
- 12 Sådan er SE opbygget
- 14 Hoved- og nøgletal
- 18 Med kurs mod 2025
- 20 Når nord og syd smelter sammen

INDBLIK - I FORRETNINGEN

- 24 Streaming og nye tv-vaner:
En brændende platform

30

Mere stabil strøm i kontakten

34

Hurtigt internet
- ligeså vigtigt som strøm i kontakten

37

Rekordår for Stofa Erhverv

38

Landvind
- billigste vej til et grønnere Danmark

40

Energitilskud forbedrer din hakkebøf

42

SE Vækstpulje støttede live streaming i verdensklasse

44

SE Next Step:
Vejen mod national innovation og vækst

47

Velgørenhed skal give mening for alle parter

48

Spejdere får 'Medvind'

49

Vi styrker vores kunders
bæredygtighed og digitalisering

INDBLIK - SE INDEFRA

52

SE som arbejdsplads

58

Ansvarlig forretningsførelse

60

Mere bæredygtighed i SE

CSR

70

Den uafhængige revisors erklæring

72

CSR-compliance

MERE ROBUST — MERE FORENET

Forord

2016 har været endnu et begivenhedsrigt år i SE. Det har været præget af de fortsat udfordrede markeder for telekommunikation og energi, men også af en historisk stærk finansiell position for koncernen. Vi byggede bro mellem nord og syd, da vi fusionerede med nordjyske Nyfors, og vi sluttede året med meldingen om en mulig yderligere ekspansion gennem det ønskede køb af Boxer TV Danmark. Det var første markante udmøntning af en ny strategi, som skal gøre SE mere national, digital, fokuseret og integreret.

SE-koncernen opererer på udfordrede markeder, hvor energi aldrig har været billigere og, hvor prisen på bredbånd er faldende på grund af hård konkurrence. Forbrugerne ændrer medievane, og den teknologiske udvikling går stærkt. Dertil kommer, at ny regulering kan forandre vores forretningsvilkår de kommende år. Derfor har det aldrig været vigtigere at stå økonomisk stærkt – og det gør vi.

En væsentlig faktor for SE-koncernens styrkeposition er også måden, vi driver vores forretning på. Vi tænker langsigtet og samfundsorienteret, og vi har tilsluttet os FN's Global Compact, som forpligter os til at arbejde aktivt for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og korruptionsbekæmpelse. Vi har en forretningsdrevet CSR-tilgang, som både gavner SE og samfundet, og i dette CSR- og årsmagasin giver vi et samlet indblik i året, der gik, både forretnings- og CSR-mæssigt.

Så velkommen til et indblik i SE anno 2016, hvor knap 1.500 dygtige medarbejdere endnu engang leverede et stort engagement og flotte resultater i en omskiftelig tid.

God læselyst!

Niels Duedahl, adm. direktør

Gert Vinther Jørgensen, viceadm. direktør
og formand for CSR-styregruppen i SE

OM SE OG RAPPORTEN

Hvem er SE-koncernen?

SE er en forbrugerejet energi- og telekoncern med ca. 320.000 andelshavere og godt 400.000 Stofa-kunder. Med hovedsæde i Esbjerg og kontorer fordelt over hele Danmark beskæftiger koncernen knap 1.500 fuldtidsmedarbejdere.¹

SE er et forbrugerejet andelsselskab, hvor den øverste myndighed er de ca. 350 repræsentantskabsmedlemmer, som er valgt blandt de ca. 316.000 andelshavere i SE's forsyningsområde. Af deres midte er der valgt 22 bestyrelsesmedlemmer, som sammen med fire medarbejderrepræsentanter varetager selskabets overordnede ledelse.

Kerneforretningen knytter sig til handel, distribution og rådgivning på energiområdet samt bredbånd og tv på det digitale område. To forretningsområder, der i stigende grad smelter sammen, og hvor vi kan finde synergier på tværs. SE-koncernens infrastruktur, produkter og services er langt

¹ Pr. 31/12 var der 1.486 ansatte. Opgjort efter ATP-metoden (omregnet til antal fuldtidsansatte) er tallet 1.456.

hen ad vejen fundamentale for en velfungerende, moderne hverdag – og ser vi fremad, kan digitalisering i stigende grad være med til at understøtte bæredygtighed.

Vores ansvar for samfundet

SE vil bidrage til, at Danmark bliver uafhængig af fossile brændsler og udvikles som en digital vindnation. Det gør vi på basis af den samfundskritiske infrastruktur, der er udgangspunktet for vores serviceydelser.

Derfor kan dét at tage et samfundsansvar ikke adskilles fra vores ejerform og forretning. Social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed ligger indlejret i vores vision, holdninger og aktiviteter. SE's samlede CSR-indsats går dermed på tværs af to naturlige dimensioner: Dels CSR-understøttende tiltag hos vores kunder – med naturligt fodfæste i vores forretninger – og dels tager vi vores egen medicin og udlever samfundsansvar på de indre linjer. I dette magasin vil vi derfor give et samlet indblik i både forretning og samfundsansvar.

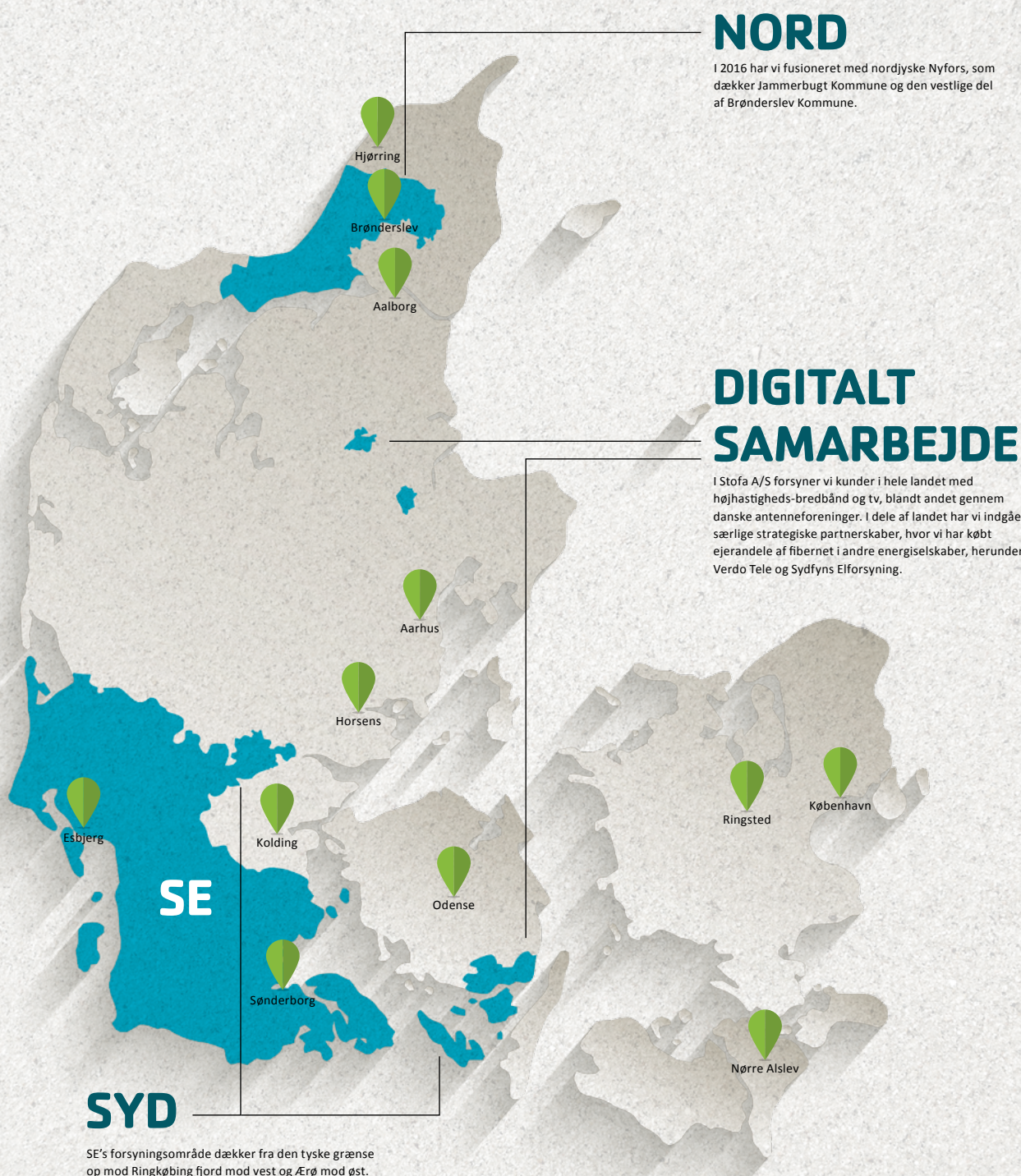
OM MAGASINET

Dette CSR- og årsmagasin omfatter SE a.m.b.a. og dets datterselskaber samt vores joint venture med PFA Pension, SE Blue Renewables, som i rapporten samlet omtales som "SE". Associerede og selvstændige selskaber som for eksempel CLEVER, Limón og Blue Equity er ikke omfattet.

Formålet er at give ét samlet, afbalanceret og gennemsigtigt billede af relevante strategiske, forretningsmæssige og CSR-relaterede holdninger, mål, tilgange, aktiviteter og resultater for 2016 på koncernniveau. Opbygning, metodik og afgrænsning foldes ud bag disse sider.

Rapporten fungerer som den årlige statusrapport, som krævet af FN's Global Compact, og er den lovpligtige redegørelse om samfundsansvar i henhold til § 99a og § 99b i den danske Årsregnskabslov.

CSR-delen af denne rapport er udarbejdet med afsæt i rapporteringsprincipper fra Global Reporting Initiative (GRI G4 Core) og det tilhørende sektorsupplement for energisektoren. Se side 72 for overblik over, hvordan vi lever op til lovpligtige hhv. frivillige krav i forhold til internationale CSR-standarder.

NORD

I 2016 har vi fusioneret med nordjyske Nyfors, som dækker Jammerbugt Kommune og den vestlige del af Brønderslev Kommune.

DIGITALT SAMARBEJDE

I Stofa A/S forsyner vi kunder i hele landet med højhastigheds-bredbånd og tv, blandt andet gennem danske antenneforeninger. I dele af landet har vi indgået særlige strategiske partnerskaber, hvor vi har købt ejerandele af fibernet i andre energiselskaber, herunder Verdo Tele og Sydfyns Elforsyning.

SE

SE's forsyningsområde dækker fra den tyske grænse op mod Ringkøbing fjord mod vest og Ærø mod øst.

SYD

SE-koncernen har 11 lokationer i hele Danmark. Udover hovedkontoret i Esbjerg fordeler medarbejderne sig i Brønderslev, Hjørring, Horsens, Kolding, København, Nørre Alslev (Falster), Odense, Ringsted, Sønderborg, Aalborg og Aarhus. Fra foråret 2017 samles vi på fire færre lokationer i forhold til 2016. Det sker for at skabe færre, men mere effektive og bæredygtige lokationer.

og få et dybere indblik i SE-koncernen og vores måde at arbejde på: Generelt, CSR-mæssigt og i forhold til opbygningen af dette CSR- og årsmagasin

Luk op...

Rammen for CSR i SE

Vores CSR-governance lægger sig op ad disse emnefelt, og igennem denne rapport vil vi synliggøre, hvordan de kommer til udtryk i vores aktiviteter, holdninger og resultater. Hvor det er relevant, vil vi samtidig gøre rede for, hvor der er plads til forbedring, og hvilke yderligere initiativer vi vil plante fra 2017 og frem.

Find vej i rapporten:

1

Ansvar ud mod samfundet:

Læs om vores rolle i samfundet, hvor vi driver og udvikler kritisk infrastruktur. Læs historier, beretninger og cases, der på forskellig vis belyser, hvordan vi arbejder med produkter og serviceydelser, der fremmer bæredygtighed og digitalisering. Læs også, hvordan vi giver tilbage til samfundet, ikke mindst gennem vores to vækstpuljer. **Side 10-49**

2

Indblik i SE indefra:

Læs om hvordan vi forvalter ejernes kapital og sikrer en lønsom forretning. Men også om, hvordan vi sikrer vores medarbejders rettigheder og går foran som rollemodel ved at styrke vores egen bæredygtighed og digitalisering – for eksempel gennem grønnere indkøb og mere økologi. **Side 56-75**

3

Formalia

Efter den beskrivende del følger rapporteringspraksis og en oversigt over de CSR-relevante henvisninger og indikatorer. **Side 71-73**

CSR i SE

SE har tilsluttet sig FN's Global Compact, som forpligter os til at arbejde aktivt for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og korruptionsbekæmpelse. Samtidig arbejder vi med en forretningsdrevet CSR-tilgang, som både gavner SE og samfundet.

SE-koncernen opererer i Danmark og har primært danske og europæiske leverandører. Vi har fokus på menneskerettigheder i leverandørkæden via vores Code of Conduct efter FN-standard samt i vores indkøbspolitik. Vi er dog ikke i samarbejdsrelationer med lande, hvor eksempelvis børnearbejde eller tvungen arbejde hyppigt forekommer. Det samme gælder korruption, men vi har dog indført en whistleblowerordning, som sikrer en anonym platform til at få eventuel ulovlig adfærd frem i lyset.

Vores fokus på menneskerettigheder ligger primært i forhold til vores medarbejderes rettigheder inden for arbejdsmiljø, sikkerhed, diskrimination og ligestilling. Samtidig har vi et stort og vigtigt fokus på data-sikkerhed, da vi operer med samfundskritisk infrastruktur samt en stor mængde personfølsomme data. Endelig betragter vi det som en basal rettighed for samfundets borgere at have adgang til en stabil og sikker el- og internetforsyning, hvilket vi ser som vores kerneopgave.

CSR GOVERNANCE

Overvågning, fremdrift og rapportering af SE's samfundsansvar er forankret i Koncernkommunikation. Her er vores management på området placeret, og igennem en tværgående styregruppe driver og følger vi op på initiativer, politikker og fremdrift. Målet er samtidig, at vores forretningsdrevne CSR-strategi føres ud i livet ved at involvere forrettningens ildsjæle og ved at understøtte initiativer, der måtte opstå decentralt, og som understøtter vores strategiske retning.

Med økonomidirektør Gert Vinter Jørgensen i førersædet sikrer vi, at samfundsansvar prioriteres og løftes ind på direktionsplan. De overordnede konklusioner omkring CSR i SE-koncernens årsrapport og ledelesberetning, er dermed også afstemt mellem CSR-styregruppe, direktion og bestyrelse.

Styregruppen følger både rapportering, nye initiativer og fremdrift på eksisterende indsatser. Gruppen er bredt sammensat af direktører fra forretningen, og i 2016 er den blevet revurderet, så den nu afspejler vores seks indsatsområder.²

EN BROGET INTERESSENTGRUPPE

Prioriteringen af SE-koncernens interesser er foretaget af styregruppen ud fra vores forretningsdrevne CSR-tilgang. SE's samfundstiltag og rapportering herom fokuserer – i prioriteret rækkefølge – på følgende interesser:

- **Ejere (repræsentantskab og andelshavere)** Vi tager aktiv part i at skabe et bedre samfund og altid inden for rammerne af vores ambition om lønsomhed. Således er det afgørende, at vi i vores rapportering først og fremmest kan vise vores ejere, at vi agerer

samfundsunderstøttende, ansvarligt og forretningsorienteret. Kun et sundt SE kan give værdi tilbage til samfundet.

- **Kunder (ejere og ikke-ejere)** Når vi ser på vores formål som virksomhed, hvor vi driver samfundskritiske infrastrukturer for at understøtte bæredygtighed og digitalisering, så er det en bred agenda, som berører vores ejere og kunder på vidt forskellig vis. Vores indsatser omkring bæredygtighed og digitalisering prioriterer vi derfor ud fra, at både andelshavere (strømforbrugere) og kunder (digitale forbrugere) får størst mulig værdi af vores tiltag. Transparens over for vores kunder om, at vi tager vores samfundsansvar alvorligt – både i en samfundsoptik og på de indre linjer – er vigtig.
- **Medarbejdere** Vores medarbejdere er vores vigtigste ressource, og deres rettigheder og trivsel prioriteres naturligvis højt. Gennem tematet 'SE som arbejdsplads' sikrer vi, at området følges og udvikles.
- **Samarbejdspartnere** Vi er bevidste om vores egne begrænsninger som koncern, og derfor søger vi samarbejdet for at skabe resultater i fællesskab med andre aktører. Det gælder både uddannelseslivet, andre virksomheder (små, mellem og store), private og offentlige organisationer samt forskellige udviklings- og innovationsprojekter. I prioriteringen af vores samfundsunderstøttende tiltag er det derfor også et parameter at se på hvilke temaer, der kan være væsentlige for at fremme disse relationer.
- **Presse, politikere og opinionsdannere** Vi tror på, at vores samfundsansvar bliver stærkere og mere virkningsfuldt, hvis vi blander os i dialoger og debatter i samfundet. Vi fører en tæt dialog med det politiske liv – både kommunalt og nationalt – for vi mener, at vi som virksomhed har en pligt til at informere med praktisk viden og erfaring. Derfor er også pressen en prioriteret interessentgruppe, da den er med til at mediere denne viden og erfaring.

Forretningsdrevet CSR

Vi gør brug af en kerne af prioriterede emner som retningslinjer for vores CSR-strategi (se figuren side 7). Disse emner har rod i en interessent- og væsentlighedsanalyse fra 2011, og de udgør fortsat rammen, som vi prioriterer, organiserer og rapporterer om vores indsatser ud fra.

De seks emner er vores eget styringsredskab, som passer til vores forretning og hjælper os til at kategorisere relevante indsatser. De enkelte prioriterede indsatser inden for hvert emne styres først og fremmest ud fra vores forretningsdrift, som i sin natur er samfundsunderstøttende.

Inddragelse af interessenter

2016 har været et særligt år i forhold til SE-koncernens CSR-governance, fordi der blev foretaget et markant strategisk retningsskifte for SE-koncernen. Som du kan læse om på side 16-17, har vi inddraget vores bagland i dette strategiarbejde, for vi har den grundlæggende tilgang til vores forretningsdrift, at den skal være samfundsgavnlig. Derfor skal vores ejere, kunder og medarbejdere kunne se værdien i de indsatser og investeringer, vi foretager.

Strategiarbejdet hviler derfor på et omfattende analysearbejde, som skulle give svar på spørgsmålet om, hvornår SE er en succes og dermed giver samfundsværdi. Analysen bestod af:

- input fra vores repræsentantskab, der også som minimum er kunder i vores el-forretning. Analysen havde form som en kvantitativ spørgeundersøgelse med mulighed for kvalitative input
- etnografisk undersøgelse (via uvildige forskere) af 32 private hjemms holdning til fremtidens digitale og bæredygtige liv
- kvalitativ undersøgelse af en række erhvervskunders syn på SE-koncernens værdiskabelse
- kvalitative interviews med en række ledende medarbejdere i SE-koncernen
- grundig drøftelse af strategiplanen på dialogmøder i hele landet, organiseret i de respektive valgkredse.

En klar og tydelig stemme i dette forarbejde pegede på, at SE fortsat skal være et forbrugerejet andelsselskab, der tager et samfundsansvar og har langsigtede ambitioner inden for energi og digitalisering. Der blev som resultat af processen dels opsat en række finansielle succes-kriterier, men også en række samfundsorienterede pejlemærker, som for eksempel handler om at digitalisere Danmark – også hvor det er svært – samt at skabe jobs uden for metropolerne. Dette kan du læse mere om i SE-koncernens årsrapport 2016. Det vil fra 2017 og fremefter være disse nye målsætninger, som både forretning og CSR-tiltag skal prioriteres ud fra.

Prioriterede CSR-indsatser i 2016

Denne rapport's indhold er til gengæld disponeret ud fra de nuværende emnefeltter, hvor CSR-styregruppen ud fra løbende drøftelser året igennem har fastlagt målepunkter og prioriterede indsatser. Dermed være sagt, at vi – i lyset af strategiprocessen – ikke har foretaget en væsentlighedsanalyse blandt vores interessenter, men altså som et første step har inddraget interessenterne mening og holdning i den mere overordnede strategiske retning.

I forhold til de seks emner er emnerne i løbet af 2016 blevet modificeret, fordi forretningen har ændret sig:

1. Emnet "Vi understøtter vores kunders bæredygtighed og digitalisering" er blevet udskilt i to separate fokusområder: "Bæredygtighed" og "Digitalisering". Energi- og telecom-forretningerne fylder i dag (modsat 2011) stort set lige meget i SE-koncernen, hvorfor vi også ønsker at rapportere særskilt på de to områder.
2. Emnet "Vi går foran som rollemodel", som handlede om at styrke egen bæredygtighed og digitalisering, er udgået. Vi ønsker på dette område en ansvarlig indsats, men den skal hænge sammen med forretningsdriften og leve op til et krav om lønsomhed. Det er til gengæld ikke et mål i sig selv at gå foran resten af branchen. Derfor rapporterer vi nu om egen bæredygtighed og digitalisering ud fra de overordnede emner, benævnt i pkt. 1.
3. Emnet "Vi sætter det stærkeste hold" er blevet omdøbt til "SE som arbejdsplads", fordi medarbejderrettigheder i dag fylder mere i vores governance og rapportering, end det gjorde i 2011. Området omfavner fortsat kompetenceudvikling, men vi ønsker i højere grad at lade området favne en social stillingtagen og sociale initiativer, end den hidtidige titel har lagt op til.
4. Emnerne omkring samarbejde, samfundengagement og forretningsførelse er i deres indholdsmæssige afgrænsning uændrede.

Da samfundsansvar og forretning i SE er dybt forenet, ønsker vi i at fortælle om vores forretning i rapporten og undervejs rapportere om CSR. På de indholdssider, der har en CSR-relateret vinkel, fortæller CSR-styregruppen derfor, hvad der er opnået inden for vores CSR-indsatsområder, hvad der kan gøres bedre, og hvad der vil være en fremadrettet prioritering.

² CSR-styregruppen pr. 31/12 2016:

For emnet 'Legitim og ansvarlig forretningsførelse': CFO og viceadm. direktør (formand) Gert Vinther Jørgensen, indkøbs- og logistikdirektør Morten Bak (leverandørkæden) samt kommunikations- og marketingdirektør Liselotte Bauer Mols (etik og moral i markedsføring).

For emnet 'Bæredygtighed' i en kundeoptik: Direktør for energioptimering, Jan Bach Jensen.

For emnet 'Digitalisering' i en kundeoptik: Kommunikations- og marketingdirektør Liselotte Bauer Mols.

For emnerne 'Bæredygtighed og digitalisering' på de indre linjer: Koncernfacilitychef Annette Højbjerg Strebøl.

For emnet 'Samarbejde og partnerskaber': Direktør for SE Next Step, Lisbeth Valthier.

For emnet 'Samfundengagement': CSR-manager Marianne Skaanning Ebbesen.

Sådan er SE opbygget

FRA INFRASTRUKTUR TIL SLUTKUNDE

Samfundskritisk infrastruktur

SE-koncernen er grundlæggende baseret på en infrastruktur, som modtager og videredistribuerer digitale og elektriske signaler. Den består af et intelligent, fjernaflæst el-net samt to former for højhastighedsbredbånd: Lysbaseret fibernet og coax-baseret kabel-tv-net.

Via denne infrastruktur leverer SE Energi & Klima strøm og energirådgivning, mens Stofa leverer digitale signaler, der bliver til oplevelser og arbejdsredskaber. Både strøm i kontakten og digitale signaler er i dag helt basale fornødenheder for, at samfundet fungerer.

På begge områder er vores infrastruktur afhængig af en større national og international infrastruktur, herunder det samlede danske energinet og oversøiske forbindelser.

Vidste du,
at SE's netselskaber
ejer og vedligeholder
22.950 km
lav-, mellem-
og højspændingskabler?

Værdikæden i energiforretningen

Energiproduktionen til Syd Energi Net A/S og Nordjysk Elnet A/S kommer fra en række centrale og decentrale producenter, f.eks. store kraftværker, decentrale kraftvarmeværker og vindmøller. Energinettet er koblet op til det nationale energinet, og SE varetager drift, udbygning og vedligehold af dette net, herunder kabler, målere, gadeskabe og transformerstationer. Det sker både gennem egne teknikere og samarbejdende entreprenører.

Foruden varetagelsen af den tekniske infrastruktur yder vi kundeservice og rådgivning til vores kunder, både i forhold til energisalg og i forhold til at spare på vores fælles energiressourcer.

Privat

Vidste du,
at Stofas kunder samlet
set havde stabile
bredbåndsforbindelser i
99,9 % af tiden i 2016?

Den digitale værdikæde

For at levere digitale oplevelser indkøber Stofa rettigheder til tv-indhold via markedets programselskaber. Indholdet distribuerer vi til kunderne via foreningers samt vores egne fiber- og coaxnet. Vi står selv for drift, udbygning og vedligehold af hovedparten af disse net og de tilhørende access-huse. Arbejdet håndteres af vores egne teknikere og eksterne entreprenører.

Udover at levere tv-indhold og teknisk infrastruktur yder vi kundeservice og rådgivning til vores kunder.

Erhverv

Stofa:

KONCERNENS HOVED- OG NØGLETAL

Hovedtal	2012 t.kr.	2013 t.kr.	2014 t.kr.	2015 t.kr.	2016 t.kr.
Nettoomsætning	3.134.077	4.426.654	4.112.913	4.175.768	3.779.874
Bruttofortjeneste	757.600	1.238.549	1.278.245	1.613.547	1.697.508
EBITDA	390.423	629.527	607.416	907.927	906.180
Driftsresultat	19.586	-68.940	-142.495	126.136	-1.167.564
Resultat af kapitalandele	105.724	-24.504	6.811	-122.973	2.171.166
Resultat af finansielle poster	-26.024	-71.742	-64.528	-62.964	-39.080
Årets resultat	98.298	-173.112	-186.350	-63.676	944.151
Egenkapital	9.113.578	9.051.412	8.890.464	8.840.939	10.972.046
Samlede aktiver	12.362.719	13.759.389	13.972.382	13.868.291	15.299.726
Investeringer i immaterielle og materielle anlægsaktiver	1.061.449	3.178.533	809.467	752.965	832.726
Nettorentebærende gæld	406.990	3.021.232	3.248.805	3.192.492	-1.479.884

Nøgletal	2012	2013	2014	2015	2016
EBITDA-margin (%)	12,5	14,2	14,8	21,7	24,0
Egenkapitalens forrentning (%)	1,1	-1,9	-2,1	-0,7	9,6
Soliditetsgrad (%)	73,7	65,8	63,6	63,7	71,7

* Der er ikke foretaget reklassifikation af sammenligningstallene for 2011-2013, som følge af de foretagne ændringer i 2015.

Stærk finansiel position

I 2016 realiserede SE-koncernen et tilfredsstillende driftsresultat før afskrivninger (EBITDA) på 906 mio. kr.

Årets resultat er præget af store engangsposter, og på plussiden tæller særligt avance ved salget af Dong-aktier på 2,2 mia. kr. På minussiden tæller en række faktorer, der samlet løber op i 1,3 mia. kr., herunder nedskrivning af goodwill samt engangsomkostninger grundet integration med Nyfors, frasalg, reorganisering mm

KONCERNENS ØVRIGE NØGLETAL

Bæredygtighed og forsyning	2012	2013	2014	2015	2016
SE's CO ₂ -udledning, ekskl. nettab (ton) ¹⁾	7.577	8.927	6.619	5.987	6.443
Distribuerede TWh ²⁾	3,3	3,2	3,1	3,1	3,2
Nettab (%) ²⁾	5,2	5,5	4,7 ²⁾	5,3	4,3
Udetid SYD ENERGI Net A/S (minutter) ³⁾	10,9	12,7	13,4	13,2	13,96
Udetid Nordjysk Elnet A/S (minutter) ³⁾	-	-	-	-	10,97
Vindmøller (Antal)	9	285	284	256	244
Dokumenterede energibesparelser (GWh)	61,3	113,5	79,4	203	138
Realiserede energibesparelser (GWh)	121	196	170,7	207,7	139,9
Dækning af fibernet i SE's forsyningsområde (%)	61	73	80	81	82
Bredbånds-forsyningssikkerhed (%) ⁴⁾	99,96	99,87	99,91	99,6	99,9

1) I beregningen af CO₂-udledningen indgår kun SE i 2011-2012, mens opgørelsen for 2013-2016 inkluderer både SE og Stofa samt andre fusionerede selskaber.

2) Udelukkende opgjort i Syd Energi A/S

3) Gennemsnitligt antal minutter uden strøm.

4) Den tid hvor coax- og fiberbredbåndsnettet er uden udfald (beregnet som gennemsnit af hhv. fiberbredbåndets og coax-nettets samlede opetid hen over året).

SE som arbejdsplads	2012	2013	2014	2015	2016
Medarbejdere (Antal)	730	1.227	1.300	1.325	1.456 ⁵⁾
Medarbejdere i flexjob	-	-	-	9	27
Lærlinge og elever (Antal) ⁶⁾	7	15	17	13	19
Praktikanter (Antal) ⁶⁾	16	14	6	2	27
Studentermedhjælpere (Antal) ⁶⁾	7	7	17	67	100
Arbejdsglæde (Point) ⁷⁾	73	76	75	75	76
Arbejdsulykker (Antal)	12	11	8	17	17
Sygefravær (%)	-	-	-	2,42	2,76
Kvinder i ledelse (%)	-	-	-	24	23
Kvinder i bestyrelsen (%)	-	-	-	12,5	7,7

5) Antallet af medarbejdere opgjort efter ATP-metoden som et gennemsnit over året. Det fulde antal hel-/deltidsmedarbejdere ved årets udgang var 1.486

6) Opgørelsen er et udtryk for det samlede antal medarbejdere i disse grupper som er eller har været ansat i SE-koncernen hen over året. Tidligere har vi opgjort antal ansatte i disse grupper pr. 31/12, hvilket blot giver et øjebliksøjebliksbillede. Fra 2016 opgør vi tallene på årsbasis, da det giver et mere retvisende billede.

7) Før 2014 omfattede denne målemetode alene Stofa. 70-79 point svarer til "Høj arbejdsglæde".

El-forbruget stiger

I 2016 er der distribueret 3,2 TWh gennem el-nettet i Syd Energi Net A/S. Det svarer til godt 3.200.000.000 kWh. Med et øget strømforbrug fra 2015 til 2016 på 2,5 % for private forbrugere og på 3,2 % for erhvervslivet ser vi nu, at samfundshjulene og en øget elektrificering begynder at tage fart. En høj andel af den danske el-produktion kommer fra vedvarende energikilder, og elektrificering er godt for omstillingen til et fossilfrit samfund.

PRIVAT
ÅR 2015-2016

2,5 %

ERHVERV
ÅR 2015-2016

3,2 %

MED KURS MOD 2025

"Den nye strategi skal drive SE mod et nyt kapitel i selskabets historie."

- Niels Duedahl

Øget digitalisering

"Teknologien flytter sig hurtigt, så vi skal genopfinde os selv digitalt. Det gælder både vores produkter og i vores interne arbejdsgange.

I 2016 er de vigtigste strategiske indsatser lykkedes med lanceringen af blandt andet MitTV og migreringen af nye fiberkunder fra Sydfyns Elforsyning og Verdo Tele, og det er i høj grad de gode udviklingstakter, vi vil bygge videre på. Det udmøntrer sig blandt andet også i et samarbejde med Google om udviklingen af en helt ny Android TV-baseret boks og med en national opgradering af coax-nettet til giganet."

- Ole Fruekilde Madsen, koncerndirektør

National udfordrer

"Efter liberaliseringen af el-markedet vil vi gerne give endnu flere kunder fordelene ved at handle strøm hos SE, også uden for vores nuværende forsyningsområde. Hos os er man i sikker havn, og vi kan måle en støt stigende kundeloyalitet og -tilfredshed blandt vores kunder.

På telesiden skal vores markedsandele øges markant via et nyskabende tv-univers og ved at nå ud til bredbåndskunder i hele landet."

- Torben Poulsen, koncerndirektør

I 2016 lagde SE-koncernen en ny, markant forretningsstrategi frem mod 2025. SE skal være en langt mere digital forretning og vil markere sig i den absolutte top som et nationalt, integreret energi- og teleselskab. Det var et markant retningsskifte, hvor der samtidig blev varslet frasal, mulige opkøb og ændringer i direktionen.

”Den nye strategi skal drive SE mod et nyt kapitel i selskabets historie. Vi er et andelsselskab, og det er – og vil fortsat være – andelshaverne, som ejer os. Samtidig er vi eksponeret på to markeder, hvor udviklingen går hurtigere end nogensinde. Derfor har vi haft en meget grundig proces, hvor vi har været i tæt dialog med vores kunder og gennem-analyseret vores nuværende og fremtidige forretning. Vi har også vendt nogle ting på hovedet og udfordret vanetænkning,” fortæller adm. direktør Niels Duedahl.

Strategien blev offentliggjort i september, og den bygger grundlæggende på fire strategiske pejlemærker:

DIGITAL

NATIONAL

FOKUSERET

INTEGRERET

Direktionen står samlet bag alle elementer af strategien. De fortæller her kort om de forskellige dele af strategien, som ligger nærmest deres eget ansvarsområde:

En fokuseret virksomhed

”Vi fokuserer og samles i færre, men større forretningsenheder, og vi vil have primær fokus på det private segment.

Første markante skridt i den sammenhæng var et salg af vores CTS-forretning, SE Cloud Factory samt velfærdsteknologivirksomheden Next Step Citizen. Vi valgte også at lukke afdelingen for Intelligente Løsninger i Brønderslev.

På den anden side vil vi styrke de forretningsområder, som vi ser potentiale i at vækste – i særlig grad det digitale forretningsben. Det kommer specielt til udtryk i vores ønske om at opkøbe Boxer TV Danmark, som konkurrencemyndighederne i øjeblikket tager stilling til.”

- Gert Vinther Jørgensen, CFO og viceadm. direktør

Succeskriterier

I SE-koncernens strategi frem mod 2025 er der fastlagt en række succeskriterier, der skal sikre, at SE bliver ved med at være en solid, kapitalstærk og lønsom virksomhed:

- SE vil levere positive resultater, der sikrer en tilfredsstillende forrentning af vores kapital. Det måles blandt andet på en soliditet på mindst 55 %, et krav om et resultat før skat på mindst 5 % samt et afkast på investeret kapital på mindst 3 %.
- SE støtter omstillingen til et fossilfrit samfund.
- SE medvirker til at digitalisere Danmark – også hvor det er svært.
- SE skal være blandt de bedste i Danmark til at etablere og drive infrastruktur til energi og kommunikation.
- SE skal være den foretrukne leverandør af energi, digital underholdning og digitale løsninger til hjem og virksomheder i hele Danmark.
- SE skal fortsat være et forbrugerejet andelsselskab, som tager et samfundsansvar, og som tilbyder ejer- og kundefordele.
- SE vil tiltrække og fastholde de bedste forretnings- og ledelsestalenter nationalt samt skabe jobs og innovation – også uden for metropolerne.
- SE vil fungere som et vækstlokomotiv i de regioner, hvor vores ejere bor, samt støtte aktiviteter i Danmark via to vækstpuljer.

Læs mere om SE-koncernens strategi, vision, mandat og finansielle succeskriterier i årsrapporten for 2016: www.se.dk/aarsrapport2016

En integreret virksomhed

”Vi vil forene vores kræfter internt i virksomheden, så vi sammen kan understøtte det moderne, digitale liv.

I 2016 har vi taget markante skridt i den retning gennem organisationsændringer, der har bundet en række forretningsenheder tættere på hinanden. Vi ser på sigt en mulighed for, at vi kan være med til at skabe det moderne, intelligente hjem med integrerede energi- og kommunikationsydelser.”

- Agnete Lundemose, HR-direktør

NÅR NORD OG SYD SMELTER SAMMEN

'En ny, stærk energikoncern er født'. Sådan lød udmeldingen 18. maj, da SE-flaget blev hejst på Saltumvej 22 i Brønderslev.

Det var dagen, hvor Nyfors officielt blev en del af SE-familien – en dag som Peter B. Kristensen, netplanlægger i det tidligere Nyfors, husker som 'en stor dag' med festlig fejring af fusionen. Også Ole Hollen Nielsen, afdelingsleder for teknikerne i det tidligere Nyfors, husker dagen:

"Endelig skete det! Vi havde kendt til fusionen i et halvt år og forberedt os grundigt. Vi havde glædet os utrolig meget til at blive en del af SE, og nu måtte vi endelig lege sammen," fortæller han.

Flere kræfter samles i nord

Fra dag ét følte både Peter og Ole sig godt taget imod af de nye kollegaer i SE. Peter fremhæver blandt andet, at han genkendte Nyfors' værdier i SE, og at han fik et godt indtryk af både kollegaer og af SE generelt. Specielt var han overrasket over, hvor professionel SE er:

"Det er jo lidt af en omvæltning at komme ind i en stor virksomhed som SE, men på trods af afstanden mellem Brønderslev og Esbjerg, har jeg stadig følt mig som en del af familien. Det tror jeg langt hen ad vejen skyldes intern kommunikation på tværs af geografi, og at jeg blandt andet kan holde mig opdateret på SE's intranet, om alt hvad der rører sig i organisationen. Det er en stor hjælp for mig som ny medarbejder."

Mulighedernes land

Både Peter og Ole er også glade for at være blevet en del af noget større med fusionen. De vil gerne prøve sig selv af og oplever en virksomhed i fremdrift.

"Det er som regel vildt spændende at komme til Esbjerg. Det er et større hus med en anden energi. Det er mulighedernes land, og jeg får altid noget med mig hjem", fortæller Ole.

Samtidig er de også klar over, at alle tilpasninger ikke sker fra den ene dag til den anden, men at det er en løbende proces.

HR-direktøren om fusionen med Nyfors:

"En fusion ER udfordrende for medarbejderne. Men vi er blevet erfarne i at få nye kolleger og arbejde sammen på nye måder. Vi har et fælles sprog i vores leveregler og kundeløfter, og som noget af det første holdt vi en kulturworkshop for ledere for at blive rystet godt sammen. Det var en virkelig positiv oplevelse.

Nu glæder vi os til, at udbygning og modernisering af Brønderslev-adressen bliver færdig, så vi i 2017 kan samle flere kræfter på én stærk lokation i Nordjylland. Saltumvej bliver en markant base, hvor vi blandt andet samler de nordjyske kundeservice-teams og et kreativt marketingcenter."

- Agnete Lundemose

"Nye lag kommer på, og gamle lag bliver skåret væk. Det går ikke altid så hurtigt, som jeg havde håbet, men det handler nok bare om at være tålmodig," erkender Peter.

En ny hverdag som leder

For Ole har de nye omvæltninger især handlet om at lære den nye spilleplade at kende. De fysiske afstande er blevet større, og der er mange nye ansigter at forholde sig til. Han har blandt andet skulle lære sine medarbejdere at være mere selvhjulpne og selv række ud til kollegaerne rundt om i SE. Det er en ny hverdag at agere i, ikke mindst som leder:

"Det har til tider været udfordrende i fusionsprocessen, fordi jeg selv kun har haft sparsom viden at trække på, og det har derfor været svært at videregive information til mine medarbejdere. Men jeg har forsøgt at holde deres motivation oppe, indtil jeg fandt svar på deres spørgsmål. Jeg har fuld forståelse for, at fusioner er svære, og at nye faktorer hele tiden vælter ind. Jeg ved, at folk i hele SE har kæmpet for, at integrationen af Nyfors skulle lykkes på bedste vis, og jeg er imponeret over, hvor langt vi er nået."

Lys forude

På trods af den gode velkomst og attraktive muligheder for udvikling i SE har tiden efter fusionen også budt på vanskelige tider. Både Peter og Ole har af forskellige årsager sagt farvel til mange gode kollegaer fra det tidligere Nyfors, og som følge af SE's nye strategi frem mod 2025 måtte afdelingen 'Intelligente Løsninger' også lukke ned. Det var en mavepuster, og Peter beskriver situationen som en overgangs-fase, hvor han stadig skal lære en ny hverdag at kende.

Lyset er dog at skimte for enden af tunnelen, og selvom Peter tager én dag ad gangen, tror han på, at en mere velkendt hverdag nok skal vende tilbage. Indtil da glæder han sig over at være en del af en virksomhed med fremdrift:

"I SE fortsætter man i den retning, man har sat, og fører tingene ud i livet. Vi står for eksempel ikke tilbage for at ville købe Boxer, og det er fedt at være en del af," afslutter Peter.

En mere fokuseret SE-familie med nationale udsigter

"Med SE-Nyfors-fusionen i 2016 har vi i SE bygget bro mellem nord og syd. Vi har bevæget os ind på det nordjyske el-marked og taget endnu et skridt i den nationale retning. Samtidig har vi solgt CTS, SE Cloud Factory samt Next Step Citizen fra. Det har vi gjort for i endnu højere grad at fokusere på vores kerneforretninger: Bæredygtig energi og digitalisering.

I december annoncerede vi tilmed opkøbet af Boxer TV. Såfremt det bliver godkendt af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen samt af Radio- & Tv-nævnet, glæder vi os dermed til at byde endnu et medlem velkommen i SE-familien i 2017. Med opkøbet håber vi på at få den nationale tyngde i tv-markedet, som vi har brug for, for fortsat at være blandt de stærkeste spillere på markedet."

- Niels Duedahl, adm. direktør i SE

Navn: Ole Hollen Nielsen

Stilling i SE: Division Sales Manager
(leder for 20 medarbejdere)

Antal år i koncernen: 6 år

Navn: Peter B. Kristensen

Stilling i SE: Netplanlægger
og GIS-ansvarlig

Antal år i koncernen: 8 år

INDBLIK I FORRETNINGEN

STREAMING OG NYE TV-VANER:

EN BRÆNDENDE PLATFORM

Det er en udfordrende industri, SE og Stofa agerer i. Forandringerne er store – og de går stærkt. Særligt på tv-markedet, hvor forbrugerne i stigende grad orienterer sig mod streaming og individuelle behov.

”Den abonnementsforretning, Stofa hviler på, er en brændende platform. Det er en udfordring, som vi i endnu højere grad må tage kampen op imod. For i SE-koncernen vil vi hellere være med til selv at skabe fremtiden end at stå stille – vel vidende, at det ikke en nem opgave, vi går i møde”.

Sådan lyder det blandt andet fra Ole Fruekilde Madsen, der er direktør for Stofa A/S og ansvarlig for koncernens produktudvikling. Han mener, at det overordnet er lykkedes for Stofa at nå i mål med de strategiske indsatser for 2016:

”Det er især lanceringen af fritvalgs-produktet Stofa MitTv og migreringen af fiberkunderne fra Sydfyns Elforsyning og Verdo, der står tydeligt frem. Men vi er samtidig stærkt udfordret af at miste traditionelle tv-kunder,” erkender direktøren.

Bredbånd uden tv

Som den første kabel tv-leverandør i Danmark fjernede Stofa i 2015 kravet om, at kunderne skal købe en tv-pakke, hvis de kun ønsker et bredbånds-produkt. Den binding er nu væk, og derfor var det også spændende at følge udviklingen i 2016.

Det viste sig, at kunderne tog godt imod produktet, og ved årets udgang havde Stofa solgt 27 % flere af disse bredbåndsabonnementer end forventet:

”Salget af Bredbånd Only i 2016 er langt over forventet, og det er en indikation af, at vi her rammer kundernes behov. Det er dog både godt og skidt. For en lidt for stor andel skyldes desværre, at mange tv-kunder ikke længere synes, vores tv-produkt er relevant nok.

Det er en brændende platform, vi her står på, og vores nye kunder fra Sydfyns Elforsyning og Verdo Tele kan desværre ikke kompensere for, at mange forbrugere gennem det sidste år har valgt at sige farvel til en traditionel tv-pakke. Derfor skal vi fremover sørge for, at vi favner bredere i vores tilbud til kunderne. Vi kommer således til at investere massivt i innovation i 2017,” fortæller Ole Fruekilde Madsen. →

Stofa til Sydfyn og Randers

I 2015 indgik Stofa strategiske samarbejdsaftaler med Sydfyns Elforsyning og Verdo Tele, som betød, at ca. 22.000 fiberkunder har skiftet fra Waoo! til Stofa i 2016.

Der har været gang i produktudviklingen i 2016. Med MitTv lancerede Stofa et produkt, der giver kunderne helt nye fritvalgs-muligheder og en funktionalitet, hvor de med ét klik med fjernbetjeningen betaler for en tv-kanal for en måned ad gangen. Stofa blev også markedets første til at tilbyde de danske tv-seere en tv-kanal i Ultra HD-opløsning.

→ En del af danskernes hverdag

Trods et udfordret tv-marked er Ole Fruekilde Madsen ikke i tvivl om, at Stofa har et stærkt udgangspunkt. Virksomhedens produkter er en del af rigtig mange danskernes hverdag, og den enkelte dansker bruger i dag flere penge på sin underholdning end nogensinde:

”For Stofa er det vigtigt, at vi får del i den tendens, vi ser i underholdningsbranchen nu. Det skal ske via udviklingen af et langt mere brugervenligt tv-produkt, hvor kunderne både kan se alle deres live tv-kanaler og de streamingtjenester, de selv ønsker. Det handler ikke mindst om at fjerne alt bøvlet og sikre, at den enkelte kunde ikke selv skal rode med netværksstik og kabler hjemme i boligen”.

Travlt år med produktudvikling

På produktudviklingssiden har 2016 bestemt ikke været et stille år i Stofa. Det erkender Ole Fruekilde Madsen:

”I 2016 har vi haft stort fokus på at få rystet den gamle sod af udviklingsmotoren. Siden september 2015 og frem til i dag har vi ud over bredbånd uden tv også lanceret Danmarks første Ultra HD kanal og en Stofa-app, der giver kunderne adgang til deres live tv-kanaler direkte fra Apple TV 4. Det har endegyldigt vist, at evnen til at gå forrest stadig ligger i vores gener, og det står særligt tydeligt frem med vores nye produkt, Stofa MitTv. Det blev udviklet og stod klar i foråret, præcis som kunderne var blevet lovet.

Dét, at vi med Stofa-app'en til Apple TV 4 kan gå allerforrest, giver grund til optimisme. Det oplever vi også i de dialoger, vi løbende har med de store internationale spillere, som f.eks. Google. De vil gerne arbejde sammen med os. Og når vi ser på de store kabeltv-operatører i USA, styrker det troen på vores fremtid og rolle herhjemme. For vi oplever, hvordan vores kolleger i USA har formået at forene den 'gamle' tv-verdens tv-pakker med den nye streamingverden.”

Næste generations tv-oplevelse

2017 tyder heller ikke på at blive et roligt år for Stofa. Planen er at bruge styrken i, at virksomheden råder over et bredt sæt af tv-rettigheder, til at udvikle et nyt og mere brugervenligt tv-univers til de danske tv-seere.

Ifølge Stofas produktudviklingsdirektør, Martin Dalgaard-Lassen, arbejdes der hen imod et univers, som giver en ny tv-oplevelse ved at samle alle de gode ting ved live-tv med streamingtjenesternes styrker inden for film og arkivtjenester. Han fortæller videre:

”Vi er allerede godt i gang, og i 2017 bliver vi blandt de første med en Android TV-boks og en ny Stofa-app, der giver kunderne adgang til deres live tv-kanaler direkte fra deres Apple TV 4. Men det bliver også en opgave at bevise, at vores kunder får deres tv-indhold til en mere attraktiv pris, end de selv ville kunne opnå. Det er en logisk konsekvens af, at vi køber tv-indhold og -rettigheder ind for ca. 350.000 kunder.”

4 ud af 5

...giver Stofas kørende teknikere 5 ud af 5 point, når de vurderer tilfredsheden med servicebesøget.

Stofas teknikere yder hver dag en stor indsats, blandt andet ved at hjælpe kunderne med installering eller fejlfinding af deres digitale løsninger. Andre styrer projekteringen af den etablering, drift og vedligehold af den digitale infrastruktur, som er afgørende for danskernes hverdag.

Langsigtede investeringer i samfundsudviklingen

En anden opgave, som Stofa også for alvor starter op på i 2017, er en national opgradering af coax-nettet. Med SE som ejer har Stofa i dag et større fokus på de langsigtede investeringer, end selskabet tidligere har haft. Og her bliver netop opgraderingen af coax-nettet til giganet et tydeligt eksempel på en massiv investering, som kommer kunder og andelshavere til gode i mange år fremover:

”Hvor SE og Stofa på tv-markedet kan siges at stå på en brændende platform, hvor mange kunder søger andre alternativer, råder vi på bredbåndssiden over en fremtidssikret platform, som der er stor efterspørgsel på. Med den kommende opgradering af coax-nettet til Docsis 3.1 og giganet tager vi et nyt og vigtigt teknologispring. Et spring direkte ind i fremtiden, som vil give os mulighed for at tilbyde alle vores coax-kunder giganet-hastigheder,” slutter Ole Fruekilde Madsen.

Vi står sammen

Medarbejdernes store stolthed for deres arbejdsplads så vi et tydeligt eksempel på under et alvorligt servernedbrud i Stofas datacenter i foråret 2016. En situation, der i SE bedst kan sammenlignes med stormen i 1999, hvor træer væltede og afbrød strømmen for mange. Ligesom dengang mærkede man under forårets servernedbrud det ægte hjerteblod hos medarbejderne. Stoltheden over vores produkt og den fælles bekymring om, hvor lang tid vi og kunderne ville være uden digitalt tv, gjorde, at alle trådte til og hjalp. Det viser det sande ansigt på en kultur, når et problem som dette opstår.

ANTENNEFORENINGSFORMAND:

”MEDLEMMERNE SHOPPER EFTER GODE TILBUD”

En stor del af Stofas kunder er medlemmer i antenneforeninger. Jakob K. Svendsen er næstformand i AN-TV, en af landets største antenneforeninger, der har hjemme i Aalborg. Vi spurgte ham, hvilke tendenser på tv- og bredbåndsmarkedet, AN-TV har oplevet i 2016.

Hvilke tendenser har I oplevet det sidste år?

”Det, vi især har bemærket, er, at folk skifter fra en tv-pakke til kun at købe et bredbåndsabonnement, som de så tilkøber forskellige streamingtjenester oveni. Nogle kunne godt tænke sig en Stofa-streamingtjeneste, som er bundlet til for eksempel Netflix, så det foregik i Stofas univers. De vil gerne have mulighed for ekstra applikationer fra streamingtjenesterne inde i Stofas univers, så de kun får regninger fra ét selskab.

Vi ser også en tendens til mere ’troløshed’, forstået på den måde, at flere shopper rundt efter det gode bredbåndstilbud. Medlemmerne er blevet mere prisbevidste, også fordi bredbåndshastighederne selv på vores langsomste ’indgangsprodukter’ nu er blevet så høje, at de faktisk dækker de flestes behov. Derfor kommer prisen nok mere i fokus.

I det år, der er gået, er der også kommet ekstremt meget fokus på stabilt net og på et ønske om mere ’plug and play’-wifi, som fungerer driftssikkert og enkelt. I dag kræver det jo ofte lidt teknisk snilde at få sit wifi til at dække hele boligen, og vi får mange henvendelser fra medlemmer, som synes, deres dækning er for dårlig. Det er nok fordi, der er mere tryk på i dag, og folk har fået mange devices. Jeg har selv måttet købe en wifi-extender for at forstærke signalet i min bolig, men for nogle bliver det hurtigt lidt kryptisk.”

Hvor godt forberedte er I på fremtiden i AN-TV?

”Hastighedsmæssigt vil vi til fulde kunne matche fibernettet, når vi næste år opgraderer til giganet (Docsis 3.1). Det sætter vi stor lid til. Det vil samtidig give os en konkurrencefordel i forhold til mindre indstråling og bedre stabilitet.”

Hvordan ser tv- og bredbåndsmarkedet ud om 10 år?

”Jeg tror, der vil blive mulighed for at vælge ud fra mere individualiserede præferencer, hvor man vil vælge at købe dét, man reelt ser. Ligesom vi allerede ser det med de nordamerikanske sportsligaer, hvor man køber abonnement på præcis det, man vil se. Man vil vælge det streamingprodukt, der samler præcis det indhold, man ønsker at se.

NFL (amerikansk fodboldliga, red.) var før i tiden noget, man så om søndagen – i dag sendes der næsten hver dag ekstraindhold og historier, der holder det kørende. Det er blevet en helårsting, man kan følge, og man føler, at man har sin egen tv-kanal hele året.

I alt dette bliver det en udfordring for os som antenneforening at holde fast i foreningstankegangen, hvor man køber ind til flere for at gøre det billigere for alle. Her presser det hele værdikæden, hvis indholdsleverandøren og streamingtjenesterne selv kan forhandle direkte med den enkelte kunde. For kunderne har en stor prisbevidsthed i dag.”

”I ALT DETTE BLIVER DET EN UDFORDRING FOR OS SOM ANTENNEFORENING AT HOLDE FAST I ANDELSTANKEGANGEN, HVOR MAN KØBER IND TIL FLERE FOR AT GØRE DET BILLIGERE FOR ALLE.”

Danskerne surfer hurtigere!

- 43 % af forbindelserne er nu på mindst 50 Mbit/s

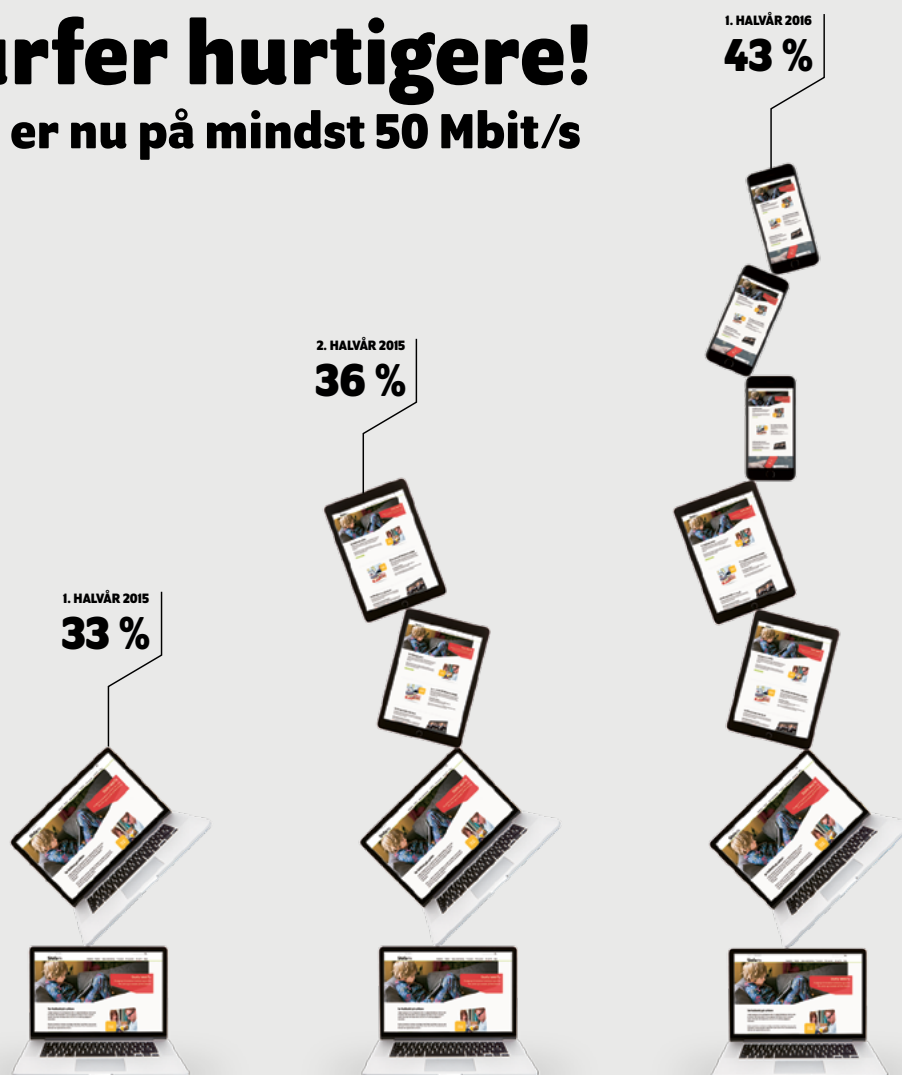
Danskerne vælger hurtigere internetforbindelser

Fra første halvår 2015 og til første halvår 2016 er antallet af bredbåndsabonnenter i Danmark vækstet med 2,5 %. Her er det specielt de hurtige forbindelser, der trækker op i statistikken, da bredbåndsabonnenter med mindst 50 Mbit/s i download er vækstet med ca. 35 %.

43 % af internetabonnenterne i Danmark har en forbindelse på mindst 50 Mbit/s

Mere end 1 million danskere havde i midten af 2016 et internetabonnement med mindst 50 Mbit/s i download. Andelen af denne type abonnenter er vokset 10 procentpoint i perioden til næsten 43 % af alle fastnet-internetabonnenter i Danmark.

Kilde: Energistyrelsen, rapport over telestatistik første halvår 2016

AN-TV og Stofas nye partnerskab

AN-TV og Stofa har i 2016 indgået en langsigtet partnerskabsaftale, som skal sikre, at AN-TVs medlemmer og hele Aalborg bliver digitale frontløbere. Målet er hurtigt internet til borgere, virksomheder og offentlige institutioner, men også adgang til konkurrencedygtige tv-produkter, hvor man kun betaler for det, man ser.

"Partnerskabsaftalen, som vi og Stofa indgik i foråret 2016, skal finde sin form og sit ståsted. Vi vil agere sammen i et marked, der bevæger sig hurtigere og hurtigere og stiller nye krav til sammensætningen af produkter. Det stiller også krav til vores evne til at træffe hurtigere beslutninger. Udfordringen er at komme helt tæt på medlemmerne og tale til deres behov, og det står vi sammen med Stofa om – blandt andet via vores fælles medlemsbutik, medlemsbladet og vores tv-kanal. Nu skal vi ud med fortællingen om, at vi med gigahastigheder kan matche fiberhastighederne."

- Jacob K. Svendsen, AN-TV

Om AN-TV

- Knap 50.000 medlemmer
- Danmarks næststørste brugerejede og brugerstyrede antenneforening
- Dannet i 1970 af en række boligselskaber i Aalborg (fra 1993 kaldet AN-TV)
- Samarbejdet startede helt oprindeligt, da Stofas grundlægger, Anton Petersen, i 1971 etablerede fællesantenneanlæg i Aalborg, Vejgaard, Hasseris og Nørresundby.

MERE STABIL STRØM I KONTAKTEN

Syd Energi Net A/S og Nordjysk Elnet A/S ejer, driver og vedligeholder el-net i henholdsvis Syddanmark og Nordjylland. Selskaberne servicere sammenlagt ca. 320.000 andelshavere. Med et samlet øget strømforbrug i 2016 ser vi nu, at samfundshjulene og en øget elektrificering begynder at tage fart.*

Elektrificeringen sætter naturligvis krav til el-netselskaberne, som skal sikre den mest stabile og omkostningseffektive leverance af strøm. Derfor glæder SE's direktør for de to netselskaber, Michael Plesner Østergaard, sig over en driftsstabilitet i verdensklasse, høj forsyningsikkerhed samt en klar plan for vedligeholdelsen af el-nettet:

"Det kræver investeringer, der er baseret på dybe analyser af kundepåvirkning, økonomi og teknisk levetid," siger han.

Investering er nødvendig

Direktøren fortæller videre, at el-nettet blev etableret for 100 år siden og løbende er blevet udbygget, men at flere afbrydelser efterhånden skyldes alderdomstegn:

"Vi ser derfor ind i en årrække med væsentlig større investeringer i vedligeholdelsen af el-nettet, særligt i lav- og mellemspændingskablerne. Målet er at fastholde den høje stabilitet, vi ser i dag, til lavest mulige omkostninger."

Større el-forbrug

Det er særligt erhvervslivet, der trækker et stort strømforbrug i 2016. Samlet set øges forbruget blandt de kunder, der aftager strømmen fra mellemspændingsnettet i Syd Energi Net, med 3,2 %, imens de syddanske andelshavere, der aftager strøm på lavspænding (typisk private husstande), øgede forbruget med 2,5 %.

I Nordjysk Elnet ser vi ikke helt det samme mønster. Her er det samlede el-forbrug faldet med 2,75 % siden 2015. Det skyldes primært, at de såkaldte el-patroner (kraftvarmeværker, der under bestemte forhold producerer fjernvarme ved hjælp af el) ikke har kørt i samme omfang i 2016 som i 2015.

Den grønne produktion

Godt halvdelen (51 %) af det samlede strømforbrug i Syd Energi Net blev produceret af lokale vedvarende energikilder. Det blegner dog i forhold til produktionen i Nordjysk Elnet, hvor der blev produceret en halv gang (145 %) mere vindstrøm til det nordjyske el-net, end områdets beboere forbruger. Overskuddet distribueres videre i det nationale net.

"De store andele af vedvarende energi sætter store krav til styringen af vores el-net, da produktionen er afhængig af vejret, og der normalt ikke er samtidighed mellem produktion og forbrug. Det tager vi også højde for

i vores investeringsplaner i det omfang, det er muligt," forklarer Michael Plesner Østergaard.

Nettab

Den store andel af vedvarende energi i nettet har også indflydelse på nettabet, altså det uundgåelige 'spild' under transport af strømmen, som øges ved produktionen af vedvarende energi. Syd Energi Net har opnået en betydelig reduktion i nettabet på 1 % siden 2015, så den nu er 4,3 %. I Nordjysk Elnet er nettabet 5,5 %. Når nettabet – trods den store mængde vedvarende energi – ikke er større i 2016, skyldes det generelt effektivisering af nettet og mindre vindproduktion end i 2016.

Fjernaflæste el-målere til alle

Med fusionen af SE og Nyfors er der foretaget en række integrationsinitiativer, der skal styrke samarbejdet mellem Syd Energi Net og Nordjysk Elnet. Fælles driftsovervågning af el-nettene og håndtering af forbrugsdata foretages nu i fællesskab, og fusionsaftalen indebærer også installation af fjernaflæste el-målere i det nordjyske forsyningsområde.¹ Finansieringen heraf vil foregå gennem en midlertidig forhøjelse af nettariffrerne i Nordjysk Elnet over en 3-årig periode.

Nye rammevilkår på vej

El-netselskaberne i Danmark overgår forventeligt til en ny regulering pr. 1. januar 2018. Dette venter man ifølge el-netselskabernes direktør spændt på:

"Da indholdet af den nye regulering endnu ikke er fastlagt, er der stor usikkerhed om dens betydning for SE's el-netselskaber. Den vil blandt andet fastlægge fremtidige indtægtsrammer, investeringsvilkår, effektiviseringskrav og incitamenter for en øget konsolidering af el-netselskaberne. Under disse vilkår er det så meget desto vigtigere, at vi har vores dygtige folk i Reguleringsteamet og Asset Management til at sikre velanalyserede og konservative investeringer," slutter Michael Plesner Østergaard.

Høj forsyningsikkerhed

Siden 2008 har afbruddene for en typisk dansk el-forbruger ligget på ca. 20 minutter om året. For SE's andelshavere ligger niveauet dog noget lavere, og det gælder også for 2016:

- 275.000 el-forbrugere tilknyttet Syd Energi Net A/S havde i gennemsnit kun strømafbud i 13,96 minutter.
- Nordjysk Elnets 45.000 el-forbrugere havde i gennemsnit kun afbrydelser i 10,97 minutter.

*Dette er også en udmøntning af de lovmæssige krav om, at alle el-forbrugere skal have installeret en fjernaflæst el-måler senest 2020.

Sikkerhed i højsædet

Strøm er som bekendt ikke ufarlig. Det så vi desværre et uheldigt eksempel på, at alle ikke tager alvorligt, da en gruppe unge mennesker holdt fest på en transformerstation. Der skete ikke noget med de unge, men det kunne nemt været gået galt, for de var brudt ind på et sikret område. Syd Energi Net udsendte efter episoden en opfordring til alle forældre om at tale med deres børn om, at strøm ikke er til at lege med.

Netop sikkerhedsforanstaltninger har man arbejdet meget med i netselskaberne, og særligt arbejdssikkerheden for de godt 80 teknikere i Syd Energi Net har været i fokus. Som følge af det har der ikke været nogle el-arbejdsulykker i 2016 i vores netselskaber.

Teknikerne i SE er dygtige folk med mange års erfaring med store og små opgaver. I efteråret blev to SE-teknikere derfor også kaldt ud til vindmølleparken på Horns Rev for at udbedre en kritisk fejl på et højspændingskabel. Opgaven tog nogle dage på grund af hårde vejrforhold, men den lykkedes.

99,9 %

I Danmark kan vi glæde os over, at vi har strøm i stikkontakterne i over 99,99 procent af tiden. Det er i den absolut høje ende af niveauet i Europa.

FØLG DRIFTEN

Man kan altid følge med i el-driften på www.sydenenerginet.dk/drift, hvor alle fejl og strømsvigt bliver opdateret løbende.

I kontrolrummet sidder Brian Asmussen og hans kollegaer og holder øje med el-nettet dag og nat, 365 dage om året, så alle i forsyningsområdet har strøm til livet, hver dag.

HAN SØRGER FOR, AT DER ER

STRØM TIL DIT LIV

El-nettet er et sirligt netværk af kabler, ledninger, komponenter og anlæg. I Syd Energi Nets' kontrolrum sidder teknisk support manager, Brian Asmussen, og overvåger nettet hver dag. Med 10 år i stolen har han det store overblik over el-nettet, og han ved, hvornår noget skal udskiftes, renses eller tilses.

”Det er ikke noget, man lige tænker over til hverdag, men et el-net er jo helt afgørende for vores daglige livskvalitet. Uden strøm kan vi hverken se tv i stuerne, lave mad eller bruge elektriske apparater som tablets og computere. Det er et stort ansvar at sikre, at el-nettet altid er i orden,” siger Brian Asmussen.

Dyr, vind og vejr i nettet

De i alt knap 23.000 km kabler og anlæg bliver dagligt vedligeholdt af Syd Energi Nets og Nordjysk El-nets dygtige teknikere. Når Brian Asmussen får en

fejlmeldelse, sender han en tekniker ud til stedet. Den hyppigste årsag til fejl i el-nettet er dyr – eksempelvis gnavere, der kravler ind i el-skabene – samt vind, vejr og graveskader. Mange fejl og planlagte opgaver kan Brian Asmussen omkoble sig ud af, så kunderne slet ikke mærker, at strømmen forsvinder. Det skyldes, at vi i dag har et intelligent net, som kan omkobles centralt fra vores kontrolrum, uden at vi behøver at være på stedet. Der er dog nogle akutte tilfælde, som man ikke kan sikre sig i mod, eksempelvis når entreprenører graver elkablerne over, eller når håndværkere eller private bruger lifte og berører el-ledningerne i luften.

”Det koster nogle minutter uden strøm i nærområdet, når den slags sker. Men vi skal altid sætte sikkerheden først, og så må vi af og til slukke for strømmen,” afslutter Brian Asmussen.

Grav ikke uden en tegning!

Før du graver, så tjek altid, om der er el-kabler eller øvrige ledninger i nærheden. Selv ude midt på landbrugsmarker kan der ligge nedgravede kabler. Søg derfor altid i LER, når der skal graves. LER er ledningsejerregisteret, som indeholder oplysninger om nedgravede forsyningsledninger. Når der søges i LER i et konkret område, kontaktes registrerede ledningsejere i graveområdet, som sender dig en tegning med på tegnede ledninger.

I 2016 betød graveskader forårsaget af entreprenører og landmænd/borgere strømafbud hos 16.000 husstande og virksomheder i Syd Energi Net A/S' forsyningsområde.

Tjek selv på www.LER.dk

HURTIGT INTERNET

PÅ HØJDE MED VAND I HANERNE OG STRØM I KONTAKTEN

Fremtiden er digital. Det gælder for Danmarks landområder lige såvel som i storbyerne. Men det er svært at følge med, hvis selve fundamentet – en stærk internetforbindelse – mangler.

Det giver ofte anledning til frustration, specielt hos de borgere, som ønsker at forene naturskønne omgivelser og fællesskab i lokalsamfundet med det moderne liv med ubegrænset adgang til nettets digitale muligheder.

Stofa er i 2016 nået ud til 82 % af SE-koncernens sydlige forsyningsområde med fibernet efter et princip om økonomisk bæredygtighed. Som hovedregel betyder det, at 40 % af beboerne i et område skal tilkendegive, at de ønsker bredbånd fra Stofa, før gravemaskinerne bliver startet op. Foruden den lokale opbakning er det ikke en rentabel investering fra Stofas side.

En god og stabil forbindelse er nødvendig

”I dag er dét at have adgang til hurtigt internet på højde med adgang til vand i hannerne og strøm i kontakten. Det er altafgørende for landdistrikternes udvikling. En god og stabil forbindelse er nødvendig for at kommunikere til resten af verden, ligesom det er med til at lokke tilflyttere, turister og ikke mindst erhvervsdrivende til et område.”

- Steffen Husted Damsgaard, Formand for Landdistrikternes Fællesråd.

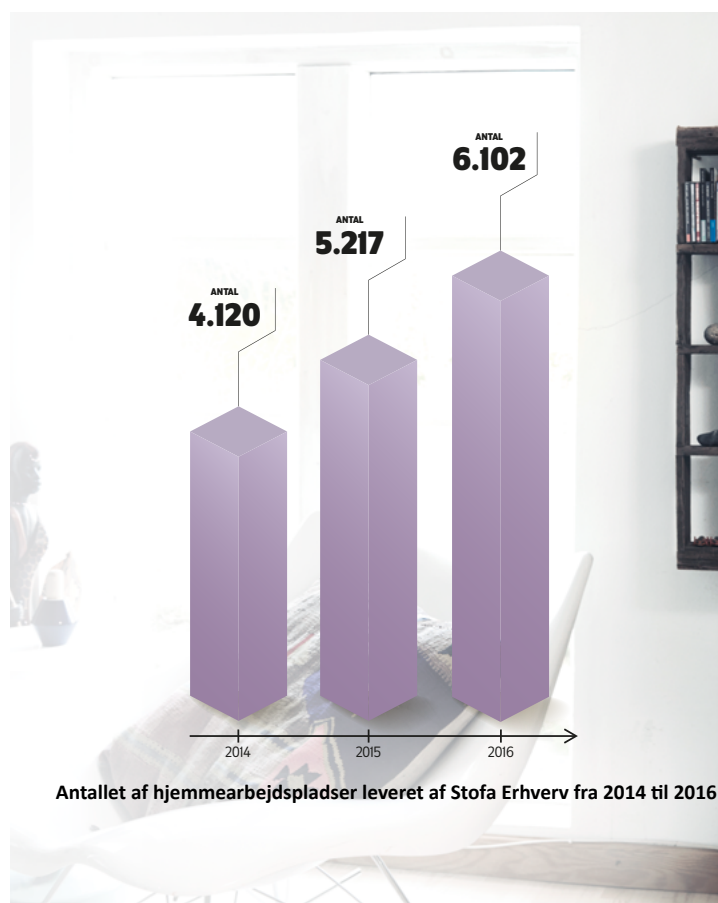
Ærø - én blandt mange nye digitale eliter

Ét af de mange steder i landet, hvor Stofa for alvor har investeret i den digitale infrastruktur i 2016, er på Ærø. Og det har givet både borgere og institutioner nye muligheder.

”Vi bliver alle sammen mere og mere digitale, og jeg er sikker på, at fibernet vil være med til at trække andre familier som os til øen.”

Maria Fynsk Norup er erhvervsdrivende på øen, og hun glæder sig til at kunne koble sig på Stofas hurtige bredbånd. Hun flyttede sammen med familien til Ærø fra København i sommeren 2015, og det nuværende internet er en udfordring for hendes arbejde som fotograf, webdesigner og blogger.

”Det kreative miljø på Ærø trak i os. Men jeg arbejder med mange datatunge opgaver, som stiller store krav til internettet her på øen, så det kan være noget besværligt, især når resten af familien også er online om aftenen og i weekenden. Vi bliver alle sammen mere og mere digitale, og jeg er sikker på, at fibernet vil være med til at trække andre familier som os til øen,” siger Maria Fynsk Norup. →

→ Nu kan vores skole det samme som i byerne

Også på Ærø Friskole møder opkoblingen til hurtigt og stabilt internet stor begejstring. Skoleleder Henrik Mogensen beskriver det fremtids-sikrede net som altsågende for undervisningen, og friskolen har nu skruet op for den digitale læring, for eksempel ved at investere i aktive tavler til alle klasselokaler.

”Fibernettet har givet os adgang til en lang række digitale lærings-værktøjer, som vi ikke tidligere har kunnet benytte os af. Det kan vi nu, og det betyder, at vi kan tilbyde undervisning på lige fod med de større skoler. Faktisk gravede Stofa en særlig forbindelse til friskolen, da det ikke var meningen, at vi skulle have fiber lige med det samme. Men det fik vi, og det er vi utrolig glade for, fortæller skoleleder på Ærø Friskole, Henrik Mogensen.

Ved udgangen af 2016 havde Stofa rullet højhastighedsbredbånd ud til 3.500 husstande, virksomheder og offentlige institutioner på Ærø. Et arbejde, som fortsætter både på Ærø og andre steder i landet i 2017 og frem.

Støtte til hurtigere internet

I 2016 åbnede Energistyrelsen op for Bredbåndspuljen. En pengepulje på 200 millioner kroner, som skal hjælpe borgere, der er plaget af dårlig dækning, med at få adgang til hurtigt internet. I 2016 blev de første 80 millioner kroner af puljen delt ud, og Stofa hjalp 16 lokale projekter i Syddanmark på vej med en ansøgning. Kun de fire følgende Stofa-projekter fik dog tilskud fra Bredbåndspuljen:

husstande i Bramming i Esbjerg Kommune får et tilskud på cirka 2 mio. kr.

husstande på Bjerndrupvej i Gørding i Esbjerg Kommune får et tilskud på cirka 2,1 mio. kr.

husstande i Gørding i Esbjerg Kommune får et tilskud på knap 1,6 mio. kr.

husstande i Mynderup i Svendborg Kommune får et tilskud på godt 1,6 mio. kr.

Selvom SE og Stofa glæder sig på disse fire områders vegne, har en del også fået afslag. SE's bestyrelse har derfor besluttet, at der ud af provenuet efter salget af DONG-aktier afsættes 300 mio. kr. over en årrække til at sikre lynhurtigt internet i yderområder. Ansvarlig for fiberudrulning i Stofa, Nicki S. Schousboe, fortæller:

”Vi var med til at søge om midler til 16 projekter i den statslige pulje, men kun fire af dem fik støtte. Statens pulje har kun leveret 3.700 forbindelser for 80 mio. kr., fordi den har et kriterium om, at kun husstande med en nuværende hastighed på under 10/2 MBit/s kan få støtte. Vi synes, at det godt må gå lidt hurtigere. Vi har derfor søsat vores egen pulje.”

De første syv nye områder er allerede godkendt til at få gravet fiberbredbånd i 2017, heriblandt Mandø.

REKORDÅR

- for Stofa Erhverv

2016 var et rigtig godt år for Stofas erhvervsforretning, der har sikret en lønsom vækst. Omsætningen er steget med 18 %, og der er kommet 30 % flere kunder til.

Stofa Erhverv fortsætter med at styrke sin rolle som markedsudfordrer. Flere og flere, både større og mindre virksomheder, vælger Stofa Erhverv som deres leverandør af kommunikationsløsninger. Og tallene for 2016 taler sit klare sprog, for kundebasen er vækstet med næsten 30 % det forløbne år.

Det er tydeligt, at kunderne ønsker stabile internetløsninger baseret på fiber og coax, og de begynder at træffe afgørende valg i forhold til deres digitalisering, hvor høje hastigheder og opetid er vigtige.

Forretningsmæssigt er Stofa Erhverv fulgt flot med kundeudviklingen, hvor omsætningen er steget med 18 % i forhold til det foregående år. Den forventes at stige yderligere i 2017.

”Teleindustrien er generelt et udfordret marked, hvor fortjenesten er hårdt presset på grund af den hårde priskonkurrence, men vi i Stofa Erhverv har igen sikret en lønsom vækst, blandt andet ved at holde omkostningerne i ro og dermed bidrage betydeligt til Stofa-divisionens årsresultat,” fortæller Thomas Asmund-Hjorth, Sales Director i Stofa Erhverv.

Fleksibilitet og nærvær

En af succeshistorierne fra 2016 var, da Stofa Erhverv landede en kæmpeordre hos transportvirksomheden Blue Water Shipping. Virksomheden har kontorer over hele verden, og Stofa skal fremover levere fiberforbindelser til 25 af koncernens kontorer i Danmark samt syv i Norge, Sverige og Finland.

Blue Water Shipping ønskede en mere fleksibel samarbejdspartner end deres hidtidige leverandør. Det var en medvirkende årsag til, at valget faldt på Stofa Erhverv. Ifølge Martin Hildebrandt Jensen fra Blue Water Shipping udviste Stofa ”stort nærvær og interesse i kunden”.

”Vi er vildt glade for, at det er parametre som nærvær og at kunden føler sig i centrum, der gør, at vi får ordren. Det viser mig, at vi har fat i noget meget rigtigt. Vores strategi med at blive nationale på MPLS, hjemmearbejdspladser og telefoni hænger også rigtig godt sammen med netop dette nye samarbejde,” siger Ole Dollerup, Salgschef i Stofa Erhverv.

LANDVIND

BILLIGSTE VEJ TIL ET GRØNNERE DANMARK

Dele af Danmark er fantastisk blæsende næsten hele året rundt, og det gør vores land ideelt til landvindmøller. Landvind er den billigste vedvarende energiform i Danmark, men også den vindmølletype, der har de dårligste rammer politisk set. SE Blue Renewables deltager i flere potentielle projekter - trods usikkerhed på markedet og for beboere i lokalområdet.

"I SE tror vi på, at landvind er et vigtigt element i den grønne omstilling i Danmark. Det er en vigtig opgave, som vi bakker 100 % op om. Med de projekter, vi arbejder med nu, er vi på rette vej," siger adm. direktør i SE Blue Renewables, Ulla Iversen.

Nabodialog er vigtig

En vigtig del af processen om at få gennemført et vindmølleprojekt er dialog. SE Blue Renewables er derfor i direkte kontakt med de interessenter og naboer, der er i projektområdet, for at tage dem med på råd i processen. Et af de projekter, der desværre ikke blev gennemført, er Lundsmark i Syddanmark. Selvom projektet måtte lukke ned, så har processen givet afkast i form af erfaring, om netop dialog med og hensyn til omgivelserne. Ledelsen i SE Blue Renewables fik værdifuld viden ved at tage initiativ til borgermøder og en nabo-følgegruppe, som borgerne selv havde udpeget. Derudover var SE Blue Renewables med til at lave en spørgeskemaundersøgelse blandt naboerne sammen med Esbjerg Kommune og Aalborg Universitet.

"Som en af Danmarks største landvindoperatører er vi i SE Blue Renewables opmærksomme på den udfordring og det medansvar, som naboskabet medfører. For det er klart, at borgerne har nogle bekymringer, og dem tager vi meget seriøst."

Som noget unikt havde SE Blue Renewables fundet frem til et mølleopstillingsmønster i Lundsmark, der ville betyde, at der kunne være minimum 1.100 meter til nærmeste ikke-involverede nabo. Det er 500 meter mere, end loven kræver.

At nabodialog er vigtig, understreger også Ulla Iversen: "Der er mange nuancer i processen med at etablere en landvindmøllepark. Men den grønne omstilling er jo i vores fælles interesse, og det er vigtigt at få vendt både fordele og ulemper. Herunder et realistisk billede af områdets fremtidige anvendelse, hvis det ikke skulle bruges til at støtte grøn omstilling." →

→ Billig strøm til de danske el-forbrugere

Landvind er den billigste form for strøm via vedvarende energi. I SE Blue Renewables arbejder man videre med flere projekter, der skal give mulighed for billig strøm til de danske el-forbrugere. I SE Blue Renewables er der fortsat stor tillid til, at der kan opstilles lønsom landvind i Danmark, til gavn for os alle.

Bæredygtighed

Der går typisk 5-9 år fra et vindmølleprojekt er i opstartsfasen, til det er færdigt, da det er en tidskrævende proces med mange interessenter og godkendelsesled. Det er normalt i branchen, at nogle projekter ikke bliver godkendt. Derfor arbejder vindoperatører ofte på flere projekter af gangen.

Investeringer i vedvarende energi savner politiske rammer

Politisk er det attraktivt at sætte vindmøller på havet, hvor der ikke er naboer. Også selvom omkostningerne for Danmarks skatteydere er langt større ved havvindmøller og kystnære vindmøller.

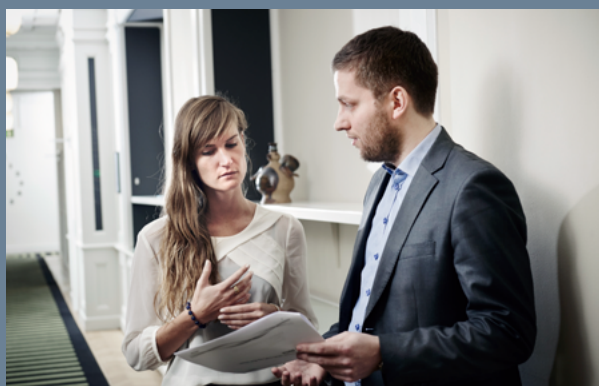
Christiansborg er i skrivende stund ikke kommet med et udspil til støtte-regimet for landvind, og det gør den lange planlægningsstid vanskelig for landvindsoperatørerne, der ikke ved, om deres projekter kan hænge økonomisk sammen på den lange bane.

”Vi skal have et mix af vedvarende energiformer, og landvind bør spille en betydelig rolle i det mix.”

”Det er vigtigt, at alle vi, der er involveret i disse vigtige projekter, ved, hvilken bane vi skal spille på og med hvilke regler – også med hensyn til andre eventuelle investeringer i vedvarende energi. De nuværende rammer udløber i februar 2018, og hvis ikke der snart kommer en afgørelse, så er der meget stor risiko for, at den grønne omstilling får en tilbagegang. Det er jo den almindelige dansker, der skal betale regningen over skat og el-regning, hvis man fra politisk side vælger at tilgodese en dyrere teknologi end landvind,” lyder det fra Ulla Iversen.

Vi har i dag 4.000 MW landvind i Danmark, og inden for få år skal ca. 2.000 MW af Danmarks landvindproduktion udskiftes på grund af alder. Hvis ikke der kommer en ny lovgivning på plads, kan landvindsoperatører som SE Blue Renewables ikke planlægge og få godkendt projekterne i tide.

”Vi skal have et mix af vedvarende energiformer, og landvind bør spille en betydelig rolle i det mix. Hvorfor ikke udnytte de energiformer, der ikke foruren, når nu vi kan – og især landvind, når nu det er den billigste løsning for Danmark?,” slutter Ulla Iversen.

”Vi er generelt dygtige til at udbygge med vedvarende energi. Vi mangler dog at sikre efterspørgslen på bekostning af mere forurenende energiarter. Det skyldes, at det er enormt dyrt at forbruge el i Danmark. Skatter og afgifter er tårnhøje, selvom el er et markant grønnere produkt end tidligere. Det bør man tage højde for i indretningen af energiafgifterne. Hvis der blot var ensartede afgifter på el og andre energiarter, så ville forbruget af el skyde i vejret på bekostning af mere forurenende energikilder som olie og biomasse.”

- Bo Bukh Linneberg, energipolitisk rådgiver i SE

ENERGITILSKUD FORBEDRER DIN HAKKEBØF

Hakkebøf med bløde løg er en populær dansk ret, og der er stor sandsynlighed for, at de fleste ved spisebordet har spist løg fra Gyldensten Gods på Fyn – landets største løgproducent. Det er dog nok de færreste, der tænker over, at produktion af løg kræver meget energi. Med hjælp fra SE's energirådgivning har Gyldensten Gods dog nedbragt omkostningerne hertil betydeligt.

Gennem 40 år har Gyldensten Gods produceret spiseløg til de danske supermarkeder, men konkurrencen om hylde-pladsen stiger, og det kræver et skærpet fokus på omkostningerne til produktionen. Energiforbrug er en væsentlig udgift, og hos godset var det netop prisen på hylterne, der fik producenten til at overveje, om løgproduktion kunne gøres bedre og billigere. Med hjælp fra SE's energirådgivning viste det sig hurtigt, at det kunne den i høj grad – med en kort tilbagebetalingstid endda.

Det kræver meget varme at tørre løg. Før SE kom med på råd havde Gyldensten Gods et ældre gas-drevet anlæg, der slugte gas for 500.000 kroner om året. Energirådgiver John Terpollari Madsen fra SE Energi & Klima fandt sammen med Gyldensten Gods frem til, at et varmepumpebaseret anlæg ville bruge meget mindre energi (og færre penge) til tørringen. Anlægget kan desuden opvarme løgene til over 30 °C, der giver højere løg-kvalitet og meget mindre spild. Det kan løgproducenten godt se fordelene i:

"Vi har fået nemmere ved at styre vores produktion og har en større kontrol over selve tørringsprocessen med varmepumpeanlægget. Derudover har vi sparet det, vi regnede med, så vi har været glade for samarbejdet med SE," siger Axel Villumsen, der er driftsleder på godset.

Som en bonus kan varmepumpeanlægget også virke som kølerum, så det ældre køleanlæg på godset kunne blive udskiftet. I rådgivningen har SE hjulpet med både beregninger til anlæg og ansøgninger om tilskud hos Energistyrelsens VE-pulje på hele 750.000 kr.

Udfordret marked

Men det er ikke alle, der har været så heldige som Gyldensten Gods. Markedet for energibesparelser og dermed tilskud har nemlig været udfordret de seneste år. Christiansborg har sat energi-sparemålet ned, og i starten af 2016 dalede køb og salg af besparelser i en sådan grad, at erhvervsforretningen i SE måtte sadle om og fokusere på en række kommercielle aktiviteter fremfor handel med energibesparelser. Ved udgangen af 2016 kom den længe ventede energi-spæraftale fra regeringen dog på plads, og der er således igen åbnet op for at SE kan fortsætte de energioptimerende aktiviteter.

"Vi er glade for, at en energispare-aftale endelig er faldet på plads. 2016 har været et udfordrende år, uden ordentlige rammer for vores energiforretning, og uden mulighed for at hjælpe vores kunder til at

Fakta

Gyldensten Gods producerer 10 tons spiseløg på omtrent 300 hektar marker, der strækker sig over 25 kilometer i den smukke fynske natur. Løgene bliver høstet i september/oktober, hvorefter de tørres og gøres klar til pakning og salg i de danske supermarkeder over hele landet de efterfølgende 6 til 8 måneder.

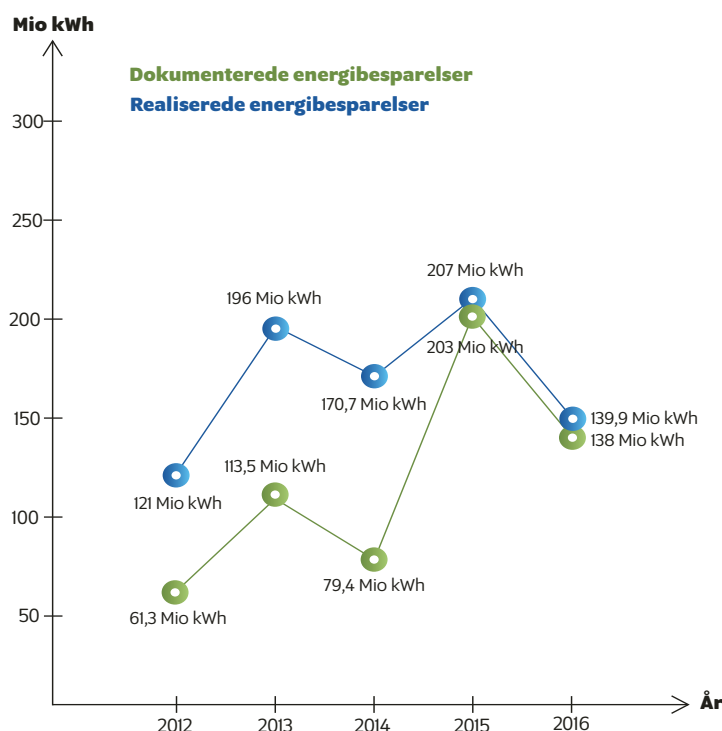

spare på energien i det omfang, vi ønsker. Til trods for at regeringen har nedsat energi-sparemålet med 17 %, så ser vi igen muligheder for at kæmpe videre for den grønne omstilling og hjælpe kunderne til energi med omtanke,” siger Jan Bach Jensen, som er direktør for energieffektivisering i SE.

For løg-producenten har tilskuddet betydet, at de fortsat kan være på supermarkedernes hylder til en fornuftig pris. Med en samlet investering på 2,6 mio. kr. for det nye tørre- og køleanlæg, fratrasket tilskuddet og det mindre energiforbrug, er tilbagebetalingstiden kun 3,4 år.

”2016 har været et udfordrende år, uden ordentlige rammer for vores energiforretning, og uden mulighed for at hjælpe vores kunder til at spare på energien i det omfang, vi ønsker.”

”Vi skulle lige lære at bruge det nye anlæg. Det første år var et læringsår, men nu har vi fået styr på det, og vi må bare erkende, at produktionen er blevet meget mere agil og løgene endnu bedre end før,” slutter Axel Villumsen.

I 2016 har vi i SE realiseret energibesparelser for vores erhvervskunder svarende til godt 140 GWh*. Ud af disse har vi solgt 138 GWh videre til Syd Energi Net A/S og 1,9 GWh videre til Midtfyns Elforsyning. Dette omtaler vi som dokumenterede energibesparelser.

*1 GWh = 1.000 KWh

Jan Bach Jensen, direktør for energirådgivningen i SE Energi & Klima

”Energispare-lovgivningen skulle have været på plads i 2015, men der kom et valg og en debat om PSO-afgift i vejen. I slutningen af 2016 kom den så endelig, og det er en meget vigtig lov for Danmark. Det er nemlig virksomhederne, der ender som taberne, når rammerne for at effektivisere deres energiforbrug – og dermed spare både energi og penge – ikke er til stede. Det udfordrer virksomhedernes konkurrenceevne, og så er der lidt længere til målet om den grønne omstilling. Regeringen er mindre ambitiøse i deres nye aftale, men det er trods alt bedre, at der er gang i hjulene, end at toget går helt i stå, som vi så i starten af 2016.”

LIVE STREAMING I VERDENS KLASSE

NYE HØJDER PÅ SPORTSBEGIVENHEDER

Efter støtte fra SE Vækstpulje på 250.000 kroner har den spanske live streaming-virksomhed Telewander for alvor sat gang i udviklingen. Teknologien er på plads, og nu drømmer de om nye højder i samarbejde med Stofa.

Jose Lizama, CEO hos Telewander, fortæller:

"Drømmescenariet er, at vi stabler et fremtidigt samarbejde mellem Telewander og Stofa på benene. Det er derfor, vi har søgt om støtte, så vi for alvor kan komme i gang med at udvikle. Vi arbejder hårdt på at vækste vores virksomhed og selvfølgelig sprede budskabet om, hvad vi kan. Støtten fra SE Vækstpulje gør det muligt at tage det næste skridt mod udvikelse, og vigtigst af alt at få bevist kvaliteten af vores produkt med en stor televirksomhed som Stofa i ryggen."

Læs mere om Telewander-casen i årsrapporten for SE Vækstpulje. Den kan du finde sammen med årsrapporten for SE Vækstpulje Nyfors via dette link: www.se.dk/vaekstpulje2016

Telewander deltog i Next Step Challenge 2016, en SE-faciliteret konkurrence i Esbjerg for start-up-virksomheder – med stor support fra Region Syddanmark. Allerede under konkurrenceforløbet, som netop har fokus på at skalere virksomheder og sikre, at der skabes flere vidensjobs både i det sydjyske og internationalt, har samspillet mellem Stofa og Telewander været tæt. Et samarbejde der nu kan fortsætte takket være støtten fra SE Vækstpulje på 250.000 kroner.

VI ENGAGERER OS I SAMFUNDET

CSR-styregruppen om SE's samfundsengagement

Som andelselskab har vi en forpligtelse til at engagere os i det samfund, vi er en del af. Hvis ikke vi holder os ajour med og tager del i det omkringliggende samfund, kan vi risikere at miste en del af vores forretningsgrundlag og raison d'être. Det har vi ikke mindst gjort via SE Vækstpulje, hvor vi for tredje år i træk har gjort en forskel for en række initiativer i erhvervs-, kultur-, uddannelses- og foreningslivet. Der uddeles årligt op til 15 mio. kr. fra SE Vækstpulje.

I forbindelse med Nyfors-fusionen har vi startet en ny, nordjysk vækstpulje op, 'SE Vækstpulje Nyfors', som årligt vil uddele op mod 5 mio. kroner til regional udvikling i det tidligere Nyfors-forsyningsområde.

Derudover har vi igen i år valgt at støtte oplevelsesklubber i Red Barnet, hvor SE-medarbejderne stod sammen om at indsamle knap 120.000 kroner til at forbedre udsatte børn og unges vilkår.

Vi ønsker fremadrettet at fortsætte vores samfundsstøtte via vores to vækstpuljer, ligesom støtten til Red Barnet på mindst 100.000 kr. årligt fortsat er den prioriterede støtte inden for velgørenhed.

SE
VÆKSTPULJE

SE
VÆKSTPULJE
NYFORS

Red Barnet

SE'S VÆKSTPULJER

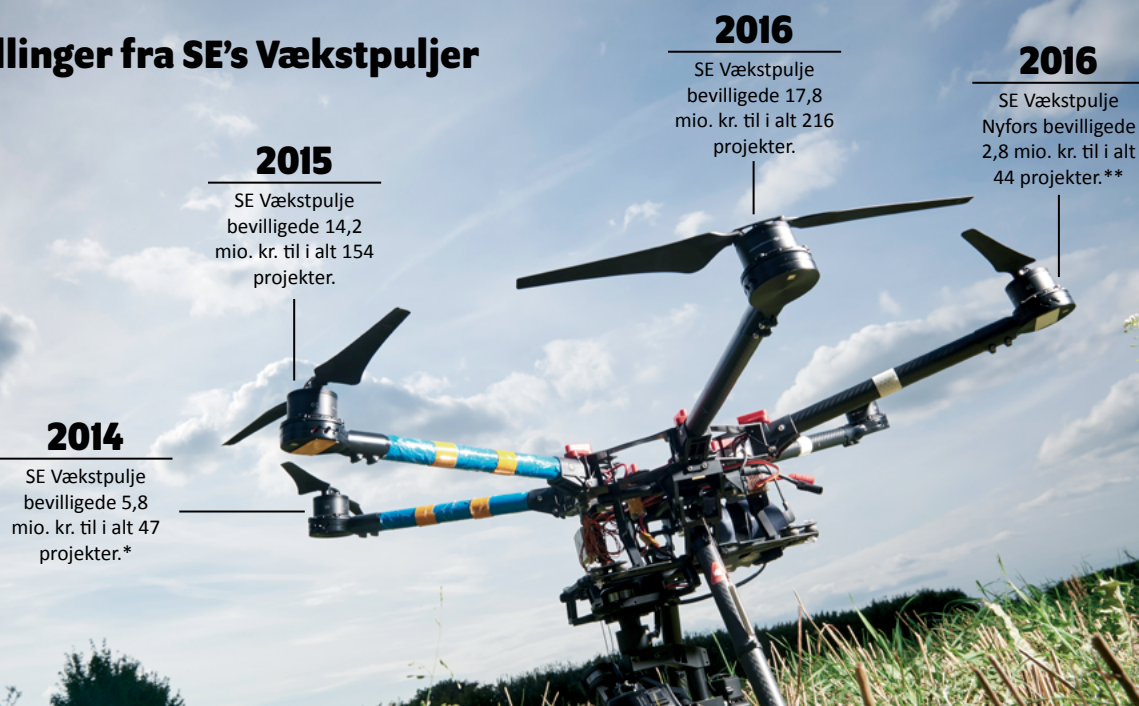
... har til formål at støtte:

- ✓ nye og/eller særligt innovative virksomheder (nye ideer, der skaber nye arbejdspladser)
- ✓ foreningslivet
- ✓ idræts- og kulturlivet
- ✓ forsknings- og formidlings-projekter med tilknytning til bevarelsen og udviklingen af erhvervs- og kulturlivet i området
- ✓ uddannelsesaktiviteter
- ✓ andre formål, der efter bestyrelsens skøn har tilknytning til formålet - herunder almenvelgørende formål.

Det er derimod ikke inden for vækstpuljens formål at yde støtte til:

- ✗ politiske eller religiøse formål
- ✗ formål, hvis etik er tvivlsom eller som på anden vis kan kaste et uheldigt lys over SE
- ✗ formål, der kan forveksles med kommercielt betingede sponsorater
- ✗ rabatter på SE's produkter og priser, idet sådan rabatgivning alene er et forretningsmæssigt ansvar for SE's bestyrelse og ledelse
- ✗ formål, der strider mod vækstpuljens overordnede formål
- ✗ formål, der indebærer, at SE får medejerskab eller ledelseskompetence i den støttede virksomhed.

Bevillinger fra SE's Vækstpuljer

* I 2014 var der kun én bevillingsrunde i SE Vækstpulje, hvor der i 2015 og 2016 har været tre.

**SE Vækstpulje Nyfors havde kun én bevillingsrunde i 2016. Frem over vil puljen uddele midler tre gange årligt.

VEJEN MOD NATIONAL INNOVATION OG VÆKST↑

SE Next Step er SE-koncernens afdeling for viden og innovation, som blandt andet afholder den internationale iværksætterkonkurrence Next Step Challenge. Vi mødte direktør Lisbeth Valther til en snak om samarbejde, partnerskaber, innovation og vækstmuligheder.

”2016 blev for SE Next Step en rejse mod en skarpere forretning fokuseret på innovation. Det skete gennem øget fokus på Next Step Challenge som katalysator for vækst”. Sådan lyder Lisbeth Valthers beskrivelse af året, der gik, hvor iværksætterkonkurrencen udviklede sig til det primære fokus.

Endnu mere iværksætteri

Next Step Challenge har siden starten i 2013 været i en rivende udvikling. Programmet er med årene blevet en integreret del af SE, og det tætte samspil mellem iværksætterne og en stor koncern er kernen i vækstprogrammet.

”Vi har oplevet stor interesse i forhold til at blive en del af konkurrencen - ikke bare som finalist, men også som partner. Interessen opstår på baggrund af de muligheder, det innovative samspil med iværksættere og SMV’er byder på,” forklarer hun.

Frasolgt projekt til de bedst tænkelige hænder

I tråd med SE-koncernens øgede fokusering – med færre forretningsområder – blev Next Step Citizen-projektet til gengæld solgt fra.

”I 2016 solgte vi Next Step Citizen-projektet, som udvikler telemedicine-software. Vi solgte projektet til vores egne styrende kræfter siden pro-

jektets fødsel (udviklingsdirektør Peter Lundquist og udvikler Eva Troels, red.), som uden tvivl er de absolut rette kræfter til at føre det videre.”

SE Next Step vil fremover fortsat drive agendaen om digitalisering og innovation, men nu med fokus på digitale løsninger til hjemmet – ikke software-udvikling.

Om SE Next Step:

- International iværksætterkonkurrence skabt af SE i 2013 med stor support fra Region Syddanmark.
- Vinderen af 2016-udgaven af konkurrencen blev amerikanske Instamic (mikrofonernes svar på GoPro).
- Siden 2013 har over 900 virksomheder fra 75 forskellige nationer ansøgt om at være med.
- Fra 2016 og frem fortsætter Next Step Challenge i regi af Scale-up Denmark med elitetræningscentre for hhv. energieffektive teknologier samt offshore-industri.

Samarbejde giver samfundsværdi

Undervejs i 2016-udgaven af Next Step Challenge blev det tydeligt, hvor vigtigt og givtigt samarbejdet mellem finalistvirksomhederne og SE-koncernen er.

”Udveksling af viden, åbne døre ind i virksomheden samt den dybe indsigt i industriens mønstre og netværk er altafgørende for succes hos vores finalister. I særlig grad det tætte samspil med SE Living Lab (SE’s testpanel bestående af andelshavere, red.) gav både indsigt til koncernen og hjalp finalisterne med at blive endnu skarpere på, hvad deres kunder i virkeligheden har brug for.

Et af de vigtigste ankerpunkter inden for virksomhedsvækst og iværksætterverdenen er ifølge Lisbeth Valther det tætte samarbejde med store, etablerede koncerner.

”SE har set fordelen for længst og har via vores mange konkurrencefinalister høstet en god portion læring. Det har andre store koncerner fået øjnene op for, og det kan mærkes, når vi taler med potentielle partnere.”

Iværksætterkonceptet er faktisk så succesfuldt, at det også har inspireret andre. Bang & Olufsen kom i 2016 med som partner og etablerede sin egen version af Next Step Challenge i Holstebro – med fokus på Home & Lyd-integration. En række andre store koncerner har meldt sig under Next Step Challenge-fanen til den kommende runde, primært med viden som indsats. →

SAMARBEJDE & PARTNERSKABER

CSR-styregruppen om at skabe samfundsværdi gennem samarbejde:

En del af SE-koncernens CSR-strategi handler om at understøtte samfundsansvar gennem samarbejde og partnerskaber. Vores fokus på samarbejde og partnerskab er med til at reducere risikoen for, at vi ikke kan tilbyde vores kunder de mest innovative og bæredygtige løsninger på markedet. Derfor vil vi blive ved med at finde svar sammen med andre, både i Danmark og internationalt. Det mest bemærkelsesværdige på koncernniveau er her samarbejdet med Google om at udvikle en Android TV-boks (se side 26). På dansk jord har vi blandt andet etableret et banebrydende partnerskab med AN-TV i Aalborg om at styrke hele den nordjyske hovedstads digitaliseringsrejse.

Prioritering af samarbejde gælder dog på flere niveauer. Som koncern ser vi det som et ansvar at sprænge døre og siloer, lukke nyt ind og have et tæt samspil med iværksættere og SMV’er. Det koster i timer og ind imellem også i budgettet, men vi høster til gengæld værdifuld læring. Det har vi ikke mindst gjort i regi af Next Step Challenge de seneste tre år – og fremover løftes konceptet videre i regi af Scale-Up Denmark.

Derudover har vi i 2016 fortsat vores engagement i en række samarbejdsrelationer, hvor vi er med til at investere i grøn omstilling:

- Med Project Zero arbejder vi sammen med bl.a. Danfoss, DONG Energy og Nordea-fonden om at gøre Sønderborg CO₂-neutral inden 2029 (www.projectzero.dk).
- Gennem medejerskab af CLEVER støtter vi udbredelsen af el- og hybridbiler (www.clever.dk).
- I Blue Equity har vi sammen med PFA Pension og en række andre investorer siden 2013 tilført kapital, kompetencer og netværk til virksomheder, der profiterer af omstillingen mod mere energi- og miljøeffektive løsninger (www.blue.dk).

Derudover samarbejder vi tæt med blandt andre Dansk Energi, Teleindustrien, Brancheforeningen for Forbrugerelektronik og Dansk Industri om at påvirke rammevilkårene i vores brancher.

→ Videreudvikling gennem Scale-Up Denmark

De fem danske regioner satte i 2016 et nyt nationalt vækstprojekt i søen med ti elitetræningscentre for skalerbare virksomheder. Scale-Up Denmark er stærkt inspireret af Next Step Challenge-programmet, og hvert elitetræningscenter har sit eget industrielle tema. Scale-up Denmark lagde op til en udbudsrunde, hvor interesserede operatører kunne byde ind på at drive et eller flere centre.

"I sommeren 2016 vandt vi ikke alene to elitetræningscentre i det nye nationale Scale-Up Denmark vækstprojekt, men stod også efter den landsdækkende udbudsrunde med en ny og stor opgave i form af ansvaret for fællesfunktionen i tæt samspil med Insero. Det er vores stærke team og erfaringen fra de seneste tre år, der sikrer os den administrative opgave, og det er jeg stolt af," fortæller Lisbeth Valther.

I den kommende periode bliver der for alvor fokus på at afprøve og validere nye forretningsideer i samarbejde med SE Research Lab og partnerne i Scale-Up Denmark-projektet.

I 2017 flyver vi for alvor

I det kommende år bliver de to overskrifter Innovation og Viden endnu mere markante. En rød tråd som spiller rigtig godt sammen med SE-koncernens planer.

"Vi lægger op til et nyt spændende år, når vi den 1. februar slår dørene op for 4. runde af Next Step Challenge. Samtidig skal vi sende Scale-Up Denmark-raketten op at flyve for alvor," slutter Lisbeth Valther.

Om Scale-Up Denmark:

- Skabt på initiativ af de fem Regioner og Erhvervsstyrelsen efter inspiration af Next Step Challenge
- Et nationalt projekt med fokus på vækst af SMV'er og iværksættere – danske som internationale
- 10 Elitecentre med hver sit industrielle tema
- Centrene drives af private aktører finansieret af EU-midler.

Teamet er siden efteråret udvidet med nye kræfter, og selvom konceptet nu kører under Scale-Up Denmark paraplyen, så eksisterer Next Step Challenge i bedste velgående. Nu med fokus på energi og offshore – udtrykt gennem to centre: Centeret for Energieffektive teknologier og Centeret for Offshore Industri.

VELGØRENHED SKAL GIVE MENING FOR ALLE PARTER

SE har siden 2012 samlet penge ind til Red Barnets vigtige arbejde med familieoplevelsesklubber. De lokale klubber giver hver måned børnene og deres familier gode, nærværende oplevelser, så udsatte børn får nogle af de samme oplevelser som deres kammerater, på trods af at mor og far ikke har så meget overskud, enten økonomisk eller mentalt. Frivilligkonsulent i Red Barnet, Jan Due-Christensen, siger:

"SE er en foregangsvirksomhed i Red Barnet. Det skyldes dels cykelløbet SE Touren, som i en årrække samlede i alt 1,7 millioner kroner ind til Red Barnets arbejde i region Syd-danmark, men også de medarbejderrelaterede aktiviteter, som sidenhen har bidraget med over 100.000 kr. om året.

Den slags virksomheder er der ikke mange af i Danmark, og der er ingen tvivl om, at SE har nogle erfaringer, som andre virksomheder kunne lade sig inspirere af. Jeg ser SE som ambassadør for en involverende og medarbejderdrevet CSR-profil, der forstår balancen mellem at gøre noget godt samtidig med, at det giver mening for virksomheden."

Medarbejderne i SE samler ind året rundt gennem flere typer arrangementer, blandt andet kagesalg, honorar for direktionens foredrag, MobilePay-indsamlinger, juleønsketræ og meget mere. Medarbejderne i SE har i 2016 samlet knap 120.000 kroner ind til Red Barnet. Det beløb sikrer en solid og god drift i ti familieoplevelsesklubber i et år.

Augustenborgspejderne har søgt og modtaget godt 70.000 kr. fra SE Vækstpulje, som blandt andet går til energioptimering. Det moderniserede spejderhus står færdigt i foråret 2017.

SPEJDERE FÅR MEDVIND

Formanden for Augustenborgspejderne på Als vil gerne vise børnene, hvordan man passer på miljøet. Det er en naturlig del af den læring, spejderlivet fører med sig.

Spejderhytten, der er rammen om spejderlivet for 75 børn, er ikke blevet moderniseret siden 1961, da den blev opført. Formanden Peter Landergren mener dog, at rammerne om spejderlivet skal leve op til nutidens krav, og han har derfor sat gang i en større modernisering af spejderhytten med støtte fra diverse fonde. Det er især energioptimering, som spejderne fokuserer på, og til det formål har de søgt og modtaget godt 70.000 kroner fra SE Vækstpulje.

Grøn omstilling til en overkommelig udgift
Peter Landergren har fået lavet en businesscase på optimeringen og fandt ud af, at det bedste alternativ til et fornuftigt energiforbrug var at få vindstrøm til at

dække el-forbruget i spejderhytten. Derfor har han bestilt SE's nye vindprodukt Medvind, der sikrer, at el-forbruget i spejderhytten er dækket af vind fra danske møller.

"Det er god pædagogik for børnene at vise, hvordan man passer på miljøet ved at vælge energifornuftige løsninger. Med Medvind fra SE kan vi bidrage lidt til den grønne omstilling til en overkommelig udgift. Vi lærer børnene helt fra de er små, hvordan man passer på miljøet. De forstår meget tidligt, hvad der er rigtigt og forkert," siger formanden.

Augustenborgspejderne har både fået nye el- og varmeinstallationer og skiftet til LED-pærer i hele huset.

VI STYRKER BÆREDYGTIGHED OG DIGITALISERING

CSR-STYREGRUPPEN OM DE TO CSR-PEJLEMÆRKER, SOM HANDLER OM AT STØTTE VORES KUNDERS BÆREDYGTIGHED OG DIGITALISERING:

BÆREDYGTIGHED

Med stigende temperaturer og mere ekstremt vejr verden over, kan ingen længere lukke øjnene for og lade deres ansvar gå forbi når det kommer til de miljømæssige risici, der er forbundet med forandringerne og den negative indvirkning vi ser i klimaet i dag. Derfor ønsker vi i SE-koncernen ønsker vi at støtte omstillingen til et fossilfrit samfund. Først og fremmest ved at sikre et fjernaflæst el-net, som rummer kapaciteten til et grønnere energiforbrug.

Vi deltager aktivt i energipolitiske dialoger – i 2016 ikke mindst i forhold til den gradvise afskaffelse af PSO-afgiften i perioden 2017-2022, som vi forventer vil munde ud i en række fordele for den grønne omstilling. Det vil blive mere attraktivt at købe en varmepumpe og bruge vindmøllestrøm, og når el-forbruget stimuleres, skaber det grobund for nye grønne investeringer.

Vi ejer og drifter gennem SE Blue Renewables 244 landbaserede vindmøller, som producerer strøm svarende til ca. 100.000 husstandes el-forbrug og gennem vores energirådgivning medvirker vi til at sænke danske virksomheders energiforbrug. Med el-produktet 'Medvind' giver vi desuden kunderne mulighed for at støtte samfundets grønne omstilling.

Jævnfør SE-koncernens nye strategi frem mod 2025 står det fast, at vi også fremover vil støtte omstillingen til et fossilfrit samfund. Hvordan dette vil udmønte sig, er dog for tidligt at sige. Vores konkrete initiativer vil følge markedsudviklingen samt de energipolitiske rammer.

Læs mere om det fjernaflæste el-net på side 30-31

Læs mere om SE's deltagelse i energipolitiske dialoger på side 40-41

Læs mere om SE Blue Renewables på side 38-39

Læs mere om SE's nye strategi frem mod 2025 på side 18-19

DIGITALISERING

I dag driver vi to bredbåndsnet med forskellige teknologier (fiber og coax). SE har siden 2009 investeret over 5 mia. kr. i at udgrave fibernet i vores forsyningsområde, og i 2017 kommer coax-nettet helt på højde med fiberteknologien, når vi investerer en halv milliard kroner i en omfattende teknologisk opgradering af coax-nettet.

Det skal ses som et udtryk for, at vi i SE tager et langsigtet ansvar for fremtidens digitale samfund, hvor tilgængelighed af en digital infrastruktur kommer til at spille en afgørende rolle for både vores private- og erhvervskunders mulighed for at agere i det globale marked. Det samme gælder, når vi i de kommende år investerer 300 mio. kr. i at grave fiber ud til de mest svært tilgængelige områder i Syddanmark. Under fordelingen af statens offentlige bredbåndspuljer så vi desværre flere projekter blive fravalgt, og vi går derfor ind og støtter disse direkte via egne midler.

I de kommende år vil vi også fortsat styrke vores kunders digitalisering – også på produktniveau. Som koncern har vi sat en digital kurs frem mod 2025 med udgangspunkt i kundernes ønsker og behov. Det handler ikke mindst om mere frit valg på tv-markedet.

Læs mere om produkter og initiativer på det digitale område på side 25-27.

Læs mere om arbejdet med at udbrede hurtigere internet på side 34-36.

INDBLIK SE INDEFRA

HØJ ARBEJDSGLÆDE TRODS STORE FORANDRINGER

I 2016 var trivselsmålingen blandt SE-koncernens medarbejdere for fjerde år i træk præget af høj deltagelsesgrad og et samlet resultat i kategorien 'høj arbejdsglæde'. Både engagementet og resultatet glæder HR-direktør Agnete Lundemose – ikke mindst i lyset af, at 2016 har været et foranderligt og turbulent år.

"Fusionen med Nyfors og omfattende organisationsændringer som følge af en ny strategisk retning har uundgåeligt påvirket mange medarbejdere," erkender Agnete Lundemose.

Hun fortæller, at årets arbejdsglædemåling blev gennemført som planlagt – midt i en periode med omfattende organisationsændringer. Men meget tyder på, at resultatet havde været endnu højere uden organisationsændringerne.¹

"Vores kultur er et stærkt fundament og har været et virkelig stærkt redskab i fusionsprocessen og under vores organisationsændringer. Det har ikke kun været let, så vi har lagt stor vægt på at arbejde med vores leveregler, kundeløfter og krav til ordentlighed."

Lavt sygefravær

Samtidig med den høje trivsel har SE-koncernen registreret et gennemsnitligt sygefravær på kun 2,76 % i 2016.² Ifølge HR-direktøren

er et stærkt lederhold i SE en særlig faktor for den høje trivsel og det lave sygefravær. Med tæller formentlig også fleksible arbejdsforhold, sund kostpolitik, fordelagtig sundhedsforsikring, solid pensionsordning samt tilbud om fitness og massage på en del lokationer.³

Derudover er der i arbejdsglædemålingen en tydelig indikation af, at trivsel og kompetenceudvikling hænger sammen. Adspurgte til tilfredshed med 'læring og udvikling' udtrykker SE-medarbejdere således en tilfredshed på 79 point mod et branchegennemsnit i Danmark på 65. I kategorien 'tilfredshed i forhold til jobindhold' er resultatet 81 point mod et landsgennemsnit på 72.⁴

76 Point

For fjerde gang i træk ender vi i kategorien 'Høj arbejdsglæde' med et resultat på 76 for hele koncernen. Det er en stigning på 1 point siden 2015.

Høj medarbejderomsætning

Trods det høje trivselsniveau peger HR-direktøren på, at der selvfølgelig er et næste niveau inden for ledelse, trivsel og medarbejderudvikling i koncernen. Et specifikt indsatsområde er her at fastholde medarbejdere:

”Vi interesserer os for medarbejderomsætning, fordi vi ønsker stabilitet i den måde, vi løser vores opgaver på. Vi har særligt fokus på Stofas kundeservice, hvor folk skifter hurtigere job, end vi kunne ønske os – for eksempel fordi de er i en omskiftelig periode af deres liv og påbegynder uddannelse. Vores nuværende niveau er naturligt for branchen og for kundeservice som fag, og sammenligner vi os med andre selskaber, ligger vi fint. Erfaring er et vigtigt element i at servicere kunderne, og derfor vil vi sætte mere fokus på medarbejderudvikling i vores servicecentre. Vi vil honorere kompetenceudvikling og kurser, der kan gøre kundeconsulenterne endnu bedre.” →

¹ Leverandøren (Ennova) har grundigt analyseret forskelle i besvarelser før og efter udmelding om den nye strategi, hvor der undervejs f.eks. kan være sket lederskift eller opstået utryghed efter besvarelses tidspunktet. Konklusionen er, at den høje arbejdsglæde er retvisende, men at resultatet havde været endnu højere uden organisationsændringerne.

² Svarende til 66.123,6 timer. Målet er max 3 %. Opgørelsesmetoden er ændret siden 2015, idet vi i 2016 har medregnet de fratrådte medarbejdere i beregningen. Se også rapporteringspraksis side 71.

³ Adspurgte til tilfredshed med ansættelsesforhold som fx personalegoder, flextid mv., vurderer SE-medarbejdere til 76 point mod et branchegennemsnit i Danmark på 64 point. Kilde: Ennova

⁴ Kilde: Ennova

SE SOM ARBEJDSPLADS

CSR-styregruppen om SE-koncernens sociale ansvar:

En sund virksomhedskultur med tilfredse medarbejdere giver en sund forretning. Da et sundt SE betyder, at vi kan give tilbage til samfundet, er medarbejderudvikling og investering i trivsel en del af vores forretningsdrevne CSR-strategi. Gennem vores fokus på medarbejderudvikling og trivsel tror vi på, at vi kan tiltrække og fastholde de stærkeste kandidater i feltet og herved minimere risikoen for, at vi ikke har de rette ressourcer og kompetencer internt til at løfte vores forretning. Området handler samtidig om at sikre basale medarbejderrettigheder og give de svageste en chance på det stærkeste hold – samt arbejde for diversitet i holdets sammensætning.

Vi prioriterer og investerer i mangfoldighed, kompetenceudvikling, sundhed og trivsel. I 2016 har vi sat særligt fokus på arbejdsmiljø og lederudvikling samt – som noget nyt – uddannelse af vores repræsentantskab.

Fremadrettede udviklingsområder er KPI-styring af antallet af elever samt personer i fleksjob, ligesom målsætningen for diversitet skal genbesøges. Grundet et antal arbejdsskader, der overstiger årsmålsætningen, vil vi endvidere iværksætte relevante adfældsregulerende handlinger inden for arbejdsikkerhed.

SE-koncernens ugentlige tavlemøder er et centralt ledelsesredskab, hvor leveregler og kundeløfter udgør ryggraden. Et udsnit af ledere fra alle forretningsområder drøfter ugens gang på tværs af koncernen, og ugens delmål og resultater evalueres i en seriøs, men uformel tone. Her holder vi os ajour om, hvad der sker i maskinrummet og får øje på snitflader på tværs.

→ Værdiskabelse gennem kompetenceudvikling

I 2016 har kompetenceudvikling været et særligt fokusområde for SE. I "SE Akademi" er indsatsen blevet opgraderet og systematiseret, og udgangspunktet er SE's leveregler og kundeløfter.

Alle udviklingsaktiviteter er koordinerede og styrede af forretningsmæssige behov, og i 2016 har vi særligt haft fokus lederuddannelse og -adfærd. HR-konsulent Anja Jensen fortæller, at det også gælder ejerne i repræsentantskabet:

"Et af de nyeste tiltag er, at vi på repræsentantskabets eget ønske har klædt de interesserede medlemmer på til bedre at forstå baggrunden for de beslutninger, de er med til at træffe. Et andet – mig at se – ret unikt tiltag er, at vores administrerende direktør Niels Duedahl ad to omgange har gennemført et kursus i personligt lederskab for medarbejdere med lederambitioner."

Anja Jensen understreger, at den positive udvikling i SE Akademi skal fortsætte:

"Det skaber værdi for eksisterende medarbejdere, styrker vores ledelse på tværs og sikrer samtidig, at vi også fremadrettet kan tiltrække de rigtige kompetencer til morgendagens mange udfordringer."

Samarbejde med uddannelseslivet

At koble SE med uddannelseslivet er et andet klart indsatsområde inden for kompetenceudvikling. Det er ambitionen, at antallet af uddannelsespladser skal følge med koncernens udvikling i antallet af både medarbejdere og vidensarbejdspladser.

"Vi har stadig et højt antal praktikanter og studentermedhjælpere i organisationen," lyder det fra Agnete Lundemose. "Det glæder vi os over, for ansættelsen af disse mange unge giver gensidig værdi. Antallet er forretningsdrevet frem for styret, og vi vil i det kommende år se på, om vi skal fastlægge et konkret niveau, vi ønsker at være på."

SE Akademi-uddannelser i 2016:

- Projektleder-uddannelse
- Personligt lederskab ved Niels Duedahl
- Feedback-kurser
- Konsulentværktøjer
- Workshops for ledere om handlingsplaner og udviklingsredskaber ift. arbejdsglæde
- Uddannelse af repræsentantskabet om regnskabsforståelse
- Uddannelse af repræsentantskabet om den monopole el-forretning.

Vi hjælper mennesker videre

SE yder aktiv støtte til personer, som har brug for ekstra hjælp eller fleksibilitet for at fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet. Engagementet i Headspace Esbjerg+⁵ består, og i 2016 har huset haft tilknyttet et enkelt ungt menneske, der var i en sårbar situation og havde brug for at blive hjulpet ind på arbejdsmarkedet.

I SE tilbyder vi også seniorordninger til medarbejdere, som efter mange års dedikeret indsats i koncernen er hindret i at arbejde med samme kraft som tidligere. Endelig byder vi gerne medarbejdere med særlige arbejdsmæssige udfordringer ind i organisationen, og i 2016 har vi næsten tredoblet antallet af personer ansat i flexjobs.

Diversitet og mangfoldighed

SE-koncernen rummer stor mangfoldighed. Vi beskæftiger alt fra elektrikerlærlinge over økonomiassistenter til sproglige humanister og energiingeniører. Mange af medarbejderne har rødder i enten el- eller telesektoren, men parallelt med koncernens udvikling er der i stigende grad budt velkommen til en række af andre profiltyper, for eksempel kandidater fra it- og businessfag og profiler fra humanistiske studier.

Der er en høj andel af mænd blandt de tekniske montører på både el- og teleområdet, og infrastruktur-branchen har historisk set været mandsdomineret. Der er således en overvægt af mandlige medarbejdere i koncernen, idet kun 29,6 % af den samlede medarbejder-skare er kvinder. Dette er dog en meget svag stigning på ca. 1 procentpoint i forhold til 2015.

Kvinder i ledelsen

"I forhold til kvinder i ledelsen har vi for år tilbage sat os det mål, at mindst 30 % af SE's ledere skal være kvinder i 2018," fortæller Agnete Lundemose. "Desværre er vi i 2016 kun på 23 %, hvilket skyldes fusionen med Nyfors. Vi ønsker fremadrettet at skabe en organisation med endnu større diversitet, herunder flere kvinder i ledelsen. Dog ikke mere, end at vi til enhver tid vægter de rigtige kvalifikationer og holdninger frem for køn, alder, etnicitet og geografi" lyder det. Hun slår samtidig fast, at "uanset køn, alder og etnicitet, skal man have løn efter kvalifikationer, og vi har derfor generel fokus på den rette løn til den enkelte. I de store, sammenlignelige jobgrupper som for eksempel kundeservice kan vi dokumentere 100 % lige løn for lige arbejde."

Agnete Lundemose understreger, at koncernen først og fremmest vægter de rigtige kvalifikationer og holdninger frem for køn, alder, etnicitet og geografi, men har et stigende fokus på området. Ligestilling understøttes i øvrigt også af en rummelig kultur og en stor grad af fleksibilitet, som understøtter balancen mellem privat- og arbejdsliv.

Endelig slår hun fast, at "uanset køn, alder og etnicitet, skal man have løn efter kvalifikationer, og vi har derfor generel fokus på den rette løn til den enkelte. I de store, sammenlignelige jobgrupper som for eksempel kundeservice kan vi dokumentere 100 % lige løn for lige arbejde."

I bestyrelsen sidder der to kvinder, men grundet Nyfors-fusionen er bestyrelsen i en overgangsperiode vokset til hele 26 medlemmer. Derfor er den kvindelige repræsentation faldet til kun 7,7 %.⁶ Målsætningen er, at 20 % af bestyrelsen skal være kvinder i 2018, men målet skal nås ved en demokratisk handling af og blandt repræsentantskabsmedlemmerne. Ved næste valg i 2018 vil SE derfor opfordre til, at repræsentantskabet opstiller kandidater, der afspejler samfundets diversitet. →

⁵ Headspace Esbjerg+ er et tilbud til sårbare unge, der har brug for at blive hjulpet ind på arbejdsmarkedet.
⁶ 2015: 12,5 %

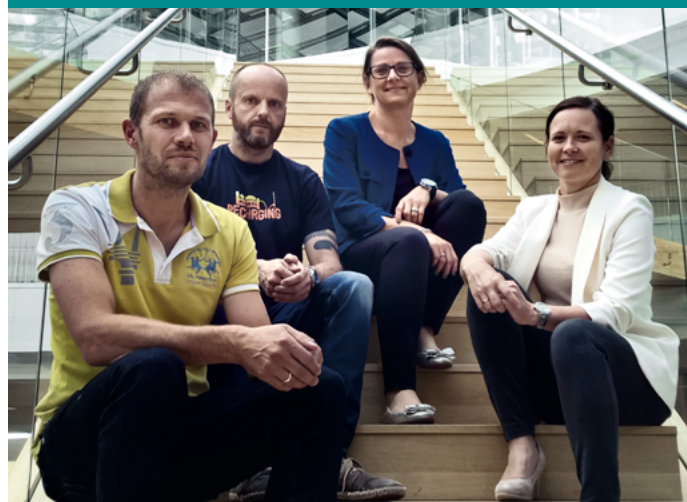

Samarbejde skal styrke unges interesse for naturvidenskab

I 2016 har SE indgået et samarbejde med Jet-Net, som er en del af Det Naturvidenskabelige Hus og et nationalt netværk for skole-virksomhedssamarbejde.

Hensigten er at øge skoleelevers interesse for naturfag og teknik gennem indsigt i fagenes praktiske anvendelse i virksomheder. Vi ser frem til at byde den første skoleklasse inden for i starten af 2017.

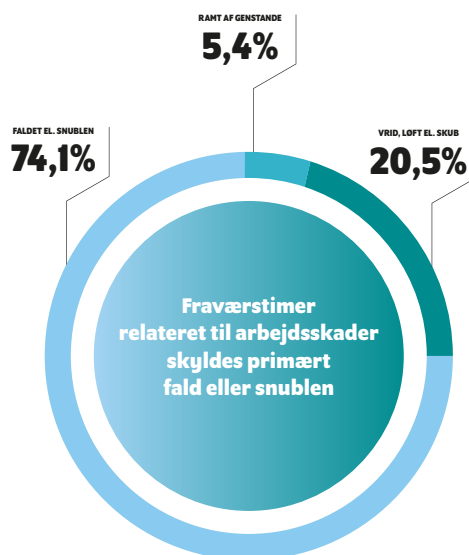
På billedet ses undervisere fra Bohrskolen i Esbjerg, HR-konsulent Jonna Andersen samt CSR-manager Marianne Skaanning Ebbesen.

→ Sikkerheden blev udfordret

SE-koncernens fokus på arbejdsulykker blev styrket i 2016, hvor en række indsatser blev sat i værk. I løbet af året gav 17 hændelser af forskellig art dog anledning til mindst en dags fravær, og denne dag blev dermed anmeldt som en arbejdsulykke.⁶ De 17 episoder har haft svingende grad af alvorlighed, med lidt flere tilfælde i vores digitale forretning end i energiforretningen. Ingen af hændelserne har ført til dødsfald, men en enkelt har desværre ført til længerevarende indlæggelse og behandling.

Sammenlagt har de anmeldte hændelser medført 1011,4 timers fravær, hvilket udgør 1,53 % af det samlede sygefravær i SE-koncernen. Det er en svag stigning i forhold til 2015 og over målsætningen på max 1 % fravær relateret til arbejdsulykker. Målsætningen er, at ingen skal komme til skade i forbindelse med deres arbejde, og – i erkendelse af, at det alligevel kan ske – at holde os under 10 arbejds-skader. Da vi i år har overskredet denne grænse, har arbejdsmiljøorganisationen haft særligt fokus på adfærdregulerende vejledninger i forskellige hverdagsrutiner – f.eks. for at undgå for mange uheldige vrid, løft eller skub. Denne indsats kommer til at fortsætte i 2017.

2016-indsatser i SE's arbejdsmiljøorganisation

- Videreudvikling af SKP-modellen (sikkerheds-kultur-proces), som vi indførte i 2015 blandt vores el-montører. Projektet har til målsætning at nedbringe antallet af arbejdsulykker til 0 i år 2018, blandt andet gennem fokus på værnemidler og sikkerhedspåklædning
- Drøftelser af, hvordan SKP-modellen i 2017 kan udbredes til vores digitale teknikere, da arbejdsskader har været hyppigst i dette forretningsområde
- Supplerende uddannelse for arbejdsmiljøorganisationen med fokus på psykisk arbejdsmiljø (stress, mobning og krænkelse)
- Valg til arbejdsmiljøorganisationen og integration af Nyfors' arbejdsmiljøorganisation i koncernens arbejdsmiljøorganisation
- Forbedrede processer for indkøb og registrering af kemi via fælles APB-system.

Organisering af arbejdsmiljø og samarbejde

SE's arbejdsmiljøorganisation orkestreres af et arbejdsmiljøudvalg på ti personer, som minimum afholder fire årlige møder. Herunder arbejder fire faggrupper; kontor, kundeservice samt teknikere fra henholdsvis Stofa og SE Energi & Klima. Arbejdsmiljøorganisation udgør 1,7 % af arbejdsstyrken, og med koncerndirektør Torben Poulsen som formand har arbejdsmiljøudvalget toplederefokus.

SE's samarbejdsudvalg sikrer samarbejde på tværs af koncernen. Der findes tre samarbejdsudvalg i SE: Ét for SE Energi & Klima, ét for Stofa og ét tværgående koncernsamarbejdsudvalg, hvor der deltager tillidsrepræsentanter fra de to andre udvalg. Alle samarbejdsudvalg er sammensat af koncerndirektører, underdirektører og tillidsrepræsentanter, som dækker forretningsområderne bredt. Der afholdes fire møder årligt i hver gruppe, og dagsordener og referater gøres tilgængelige for alle medarbejdere via intranettet.

Stofas interne uddannelse i kundeservice kalder vi 'Jægeruddannelsen'. Her har vi fokus på personlig udvikling og sammenhold, og forløbet er et succesfuldt led i indsatsen omkring at fastholde dygtige medarbejdere.

⁷ Derudover 14 registrerede ulykker og 20 nærværd-ulykker, som ikke er blevet anmeldt som en arbejdsulykke.

A woman with curly hair, wearing a black puffer vest over a white long-sleeved shirt and blue jeans, holds a white hard hat. The vest has a logo that says 'SE FACILITY'. She is talking to a man who is wearing an orange high-visibility safety jacket with reflective stripes and black pants. They are standing on a dark asphalt surface with white diagonal lines. The background is a blurred construction site.

**” Vi har flere
arbejdsskader
end ønsket, men
overvejende i den
mindre alvorlige ende
af skalaen. Vi arbejder
benhårdt for at ændre
vores adfærd, så vi kan
nedbringe antallet, og
målet er selvfølgelig et
rundt nul.”**

- Susanne Schade Kissow,
arbejdsmiljøkoordinator

ANSVARLIG FORRETNINGS- FØRELSE

ÅR 2015

38,3 %

...af vores indkøbsvolumen har forpligtet sig til vores Code of Conduct efter FN-standard.

ÅR 2016

72 %

...af vores indkøbsvolumen har forpligtet sig til vores Code of Conduct efter FN-standard.

CSR-styregruppen om at drive forretningen legitimt og ansvarligt

I SE-koncernen sikrer vi ordentlighed i vores forretningsførelse, så kunderne kan være i sikker havn. I de senere år har cybersikkerhed og datahåndtering været i høj fokus i koncernen, for i både SE og Stofa beskæftiger vi os med samfundskritisk it-infrastruktur. Vores kunder er dybt afhængige af vores modstandskraft mod eventuelle angreb, så vi har oprustet med IT-specialister, der sikrer dette.

Derudover har IT-direktøren ansat koordinerende og kommunikerende kræfter, som har udarbejdet og implementeret en ny IT-sikkerhedspolitik samt arbejdet intensivt med at styrke medarbejdernes opmærksomhed og påpasselige adfærd i deres daglige omgang med IT.

Transparent leverandørkæde

I forbindelse med vores anvendelse af tredjeparter såsom samarbejdspartnere og leverandører, kan der forekomme situationer, hvor det er vanskeligt for os at monitorere og kontrollere disse parter forretningsaktiviteter. Dette kan være en risiko for SE, da vi altid bestræber os på at agere ansvarligt og med omtanke for den potentielle påvirkning, som vores værdikædes aktiviteter kan medføre på det omkringliggende samfund. Derfor har det i 2016 har det været et fortsat fokusområde at højne andelen af underskrevne samarbejdsaftaler med vores leverandører, baseret på vores Code of Conduct i overensstemmelse med FN Global Compact's principper. En stor mængde varer og tjenesteydelser indkøbes løbende til den daglige drift – f.eks. el-kabler og tv-bokse, som sikrer kunderne strøm og signal, men også alt fra kontorartikler, diesel og madvarer til intern brug. Leverancen af alle disse ting skal leve op til det niveau af socialt og miljømæssigt ansvar, som vi selv efterstræber.

I årets gang er niveauet højnet fra 38,3 % af vores indkøbsvolumen til 72 %, og vi vil fremadrettet arbejde os videre mod målet på mindst 90 %.

Rent mel i posen

Et andet fokusområde har været indførelse af en whistleblowerordning, der sikrer anonymitet og tryghed omkring anmeldelsen af mistanke om forseelser. Vi vil gerne have eventuel ulovlig adfærd frem i lyset, og ofte er medarbejdere de første til at opdage alvorlige forseelser på arbejdspladser som f.eks. økonomisk kriminalitet eller chikane.

Systemet kan dog benyttes af både medarbejdere, repræsentantskab og kunder og kan tilgås via se.dk

Troværdig markedsføring

Vi gør os generelt umage i forhold til troværdig markedsføring, så vores kunder er trygge ved at handle med os. Derfor var det også med beklagelse, at vi i 2016 var igennem en sag hos Forbrugerombudsmanden om manglende gennemsigtighed. En konkurrent havde klaget til Forbrugerombudsmanden om en række forhold vedrørende SE's online markedsføring fra starten af 2015. De fik medhold i tre ud af en række klagepunkter, der specifikt handlede om tydelighed om priser og bindinger på el-produkter.

Vi beklagede sagen offentligt og oplyste til Forbrugerombudsmanden, at de pågældende oplysninger var blevet ændret på hjemmesiden allerede tilbage i 2015. Vi tog naturligvis kendelsen til efterretning, men har i gennemgangen af vores politikker og procedurer ikke fundet grundlag for at ændre i disse. Vi har noteret os, at sagen er rejst af en konkurrerende el-handler og ikke af vores kunder, og glæder os over, at vi i vores tilfredshedsheds- og loyalitetsmålinger blandt kunderne ligger højt.

Bæredygtighed 60

MERE BÆRE DYGTIG HED

SE understøtter omstillingen til et fossilfrit samfund – med fokus på både samfundets bæredygtige infrastruktur og vores egen bæredygtighed som koncern. I de senere år har vi fulgt og nedbragt vores egen CO₂-udledning, vægtreduceret vores arbejdsbiler, bygget domicil i passivhus-standard og indført klogere affaldshåndtering. I 2016 har vi rykket i nye grønne håndtag, og for eksempel er den rapport, du sidder med i hånden, trykt på 100 % biologisk nedbrydeligt materiale. →

→ Fokus på egen CO₂-udledning

Siden 2011 har SE-koncernen fulgt og nedbragt egen CO₂-udledning. Målet er at halvere det daværende forbrug inden 2020, og i forhold til udgangspunktet i 2011 udleder vi nu 27 % mindre CO₂. Der er dog en stigning siden 2015 på 7,6 %, hvilket blandt andet skyldes, at vi har udvidet antallet af lokationer, i og med vi nu ejer bygninger i Kolding og Brønderslev. Dertil kommer, at emissionsfaktoren for elektricitet er forringet med 26 %.

Koncernfacilitychef Annette Højbjerg Strebøl fortæller, at størstedelen af SE's energiforbrug anvendes til transport:

”Det er en naturlig konsekvens af, at vi har mange service- og firmabiler. I forhold til bygningsmassen benytter vi energistyringsprogrammet Energy Key til at overvåge og forbedre bæredygtigheden, og ud fra de forbedringspotentialer, som systemet viser, optimerer vi løbende via vores CTS-anlæg. I 2017 kobles yderligere to lokationer på, i forbindelse med en ombygning i hhv. en ejet bygning i Brønderslev og en lejet bygning i Aarhus.”

SE-koncernen har i de senere år været under stor forandring grundet fusioner og opkøb. Det har medført flere bygninger, biler mv. siden udgangspunktet i 2011. Forøgelsen af aktiviteter vil forventeligt fortsætte i de kommende år, og derfor vil CSR-styregruppen i løbet af 2017 genoverveje målsætningen og evt. sætte en ny.

Grønnere bilpark

Da en stor del af CO₂-udledningen i SE-koncernen kommer fra transport, har indkøbs- og logistikdirektør, Morten Bak, fokus på besparelser gennem ny teknologi som el- eller hybridbiler. Han fortæller: ”Der er fortsat brugsmæssige begrænsninger på eksempelvis rækkevidde, som gør, at det stadig ikke er attraktivt at skifte teknologi. Fra 2016

er det dog en mulighed for medarbejdere med firmabil at vælge en hybridbil, og så kører vi videre med kravet om, at alle hvidepladebiler skal være i mindst energiklasse B. I forhold til gulpladebiler er det i øjeblikket ikke en mulighed at skifte til fossilfri kørsel pga. formelle krav om rummelighed mv. Men vi har i 2016 udskiftet godt 16 % af vores biler til en grønnere standard, så de kører længere pr. liter brændstof, og miljøvenlig kørsel via ruteoptimering er fortsat et fokusområde.”

Bæredygtigt indkøb

Et andet indsatsområde har været indkøbsprocesser, og i 2016 er spillepladen åbnet op mod mere bæredygtigt indkøb:

”Konkret har vi i 2016 inkluderet retningslinjer omkring bæredygtighed i vores indkøbspolitik samt lavet indkøbsaftaler på flere bæredygtige produktgrupper,” fortæller indkøbs- og logistikdirektøren. ”Kravet til vores indkøbere er, at bæredygtighed skal vægtes 5-10 % i fremtidige konkurrenceudsættelser. Derved sikres, at det bliver et væsentligt

CLEVER: ”En god overgangsteknologi”

Tidligere har undersøgelser fra blandt andet Tyskland og Holland vist, at plug-in hybridbiler ikke kører så langt på literen, som bilernes papirer foreskriver. For eksempel står en Toyota Prius plug-in hybrid til at køre 47,6 km/l, men i hverdagstrafik bliver det reelt kun til 23,8 km/l.*

Så spørgsmålet er, om det overhovedet er grønt, når SE-koncernen tilbyder medarbejderne plug-in hybridbiler som alternativ til almindelige firmabiler? Vi har spurgt CLEVER, som leverer ladeløsninger til hele landet. Kommunikationschef Vibeke Agerdal Kristiansen siger:

”Det er nu ikke kun på el- og hybridbiler, at der er forskel på test og reel rækkevidde pr. liter – det ser vi også for benzin- og dieslbiler. Dét sagt, så er vi ikke blinde for, at der stadig er nogle barrierer for at vælge en ”grøn” bil. Herunder ikke mindst prisen, for det er stadig relativt nye teknologier. Der er også en barriere i rækkevidden, men

”Konkret har vi i 2016 inkluderet retningslinjer omkring bæredygtighed i vores indkøbspolitik samt lavet indkøbsaftaler på flere bæredygtige produktgrupper.”

parameter, samtidig med at der stadig er fokus på de klassiske parametre som pris og kvalitet.”

De første indkøbsaftaler er allerede landet. Fra 1. januar 2017 køber SE-koncernen al trykmateriale som 100 % bionedbrydeligt papir, ligesom foliering af firmabiler laves på PVC- og ftalatfri folie – delvist fremstillet af biobaserede materialer og med op til 60 % færre opløsningsmidler.

¹ Målet omfatter el-, varme- og brændstofforbrug i bygninger, til transport, servere, transformestationer og gadebelysning. Den udledning, som stammer fra nettab – dvs. kWh tabt under transporten i el-nettet – er ikke omfattet af målet.

² 72 % jf. seneste Energisynsrapport fra 2015.

med plug-in hybridbilerne har du netop komforten i, at den kan slå over på traditionelt brændstof på længere ture, så her har man ikke problemer med rækkevidde.

At grøn bilkørsel ikke skulle være et reelt grønt alternativ, er vi ikke enige i. For når du lader bilen op i en ladeboks, hvor 55 % af strømmen kommer fra vedvarende energi, så **har** du et væsentligt grønnere alternativ. Økonomien er klart bedre, hvis man tænker over at køre på el så meget som muligt og lader sin plug-in hybridbil op. Så vil man kunne klare de kortere ture på ren el, og dermed er en plug-in hybridbil stadig et mere miljørigtigt alternativ og en god overgangsteknologi, indtil elbiler dækker alles behov. Vi synes bestemt, det er vigtige skridt i den grønne retning, at virksomheder bringer elbiler ind i bilparkerne, og vi arbejder også hele tiden for at gøre det nemmere at være elbil-ejer.”

*Ingeniøren, 16. januar 2014 samt Politiken, 18. august 2014

Rapport i ét med naturen

Fra 1. januar 2017 køber SE-koncernen al trykmateriale hos KLS Pureprint. Med en 'cradle-to-cradle'-certificeret trykmetode garanteres her fuld bæredygtighed og 100 % bionedbrydelighed i stort set alle trykkeriets produkter og fremstillingsprocesser.

Denne CSR- og årsrapport er således også trykt på 100 % nedbrydeligt papir.

SILVER

PurePrint® by **KLS**

Fokus på CO₂

I SE har vi siden 2011 haft fokus på at nedbringe egen CO₂-udledning. Målet er at halvere det daværende forbrug inden 2020, og i forhold til udgangspunktet i 2011 udleder vi nu 27 % mindre CO₂.

Fra 2015-2016 ser vi dog en stigning i vores CO₂-udledning på 7,6 %, hvilket blandt andet skyldes, at vi har udvidet antallet af egne lokationer, i og med at vi nu ejer bygninger i Kolding og Brønderslev.

Vi ønsker fremadrettet stadig at nedbringe vores CO₂-udledning, men må også erkende, at SE-koncernen har været under stor forandring med fusioner og opkøb siden 2011, hvilket har medført flere bygninger, biler mv. I 2017 vil vi endvidere flytte vores datacenter fra en lejet lokation i Horsens ind i vores egen bygning i Kolding, og det vil naturligt også påvirke vores CO₂-udledning. Derfor vil CSR-styregruppen i løbet af 2017 genoverveje målsætningen og evt. sætte en ny.

VI STYRKER EGEN BÆREDYGTIGHED

CSR-styregruppen om bæredygtighed på de indre linjer:

I SE ønsker vi ikke kun at styrke vores kunders bæredygtighed, men også vores egen. Det sker blandt andet gennem reducere af vores CO₂-udledning og overvågning af energiforbrug. I 2016 har vi indarbejdet bæredygtighedsprincipper i vores indkøbsfunktion og haft fokus på mere økologi og mindre madspild i kantinedriften.

Et særligt fremadrettet udviklingsområde bliver at redefinere vores CO₂-reduktionsmål, så de matcher forretningen i dag. Generelt søger vi endvidere at nedbringe antallet af lokationer i koncernen, for til gengæld at kunne styrke bæredygtigheden på de tilbageværende.

VI STYRKER EGEN DIGITALISERING

I SE er det ikke kun kundernes digitale oplevelser, vi arbejder for at styrke – men også vores egen. I 2016 har vi blandt andet mere end fordoblet antallet af onlinemøder i SE*. Det vidner om bedre mulighed for at lede og samarbejde på distancen, hvilket er helt essentielt i en hverdag, hvor SE's medarbejdere arbejder fra lokationer i hele landet. Det reducerer samtidig antallet af kørte kilometer og mindsker spildtid.

Med vores nye strategi frem mod 2025 sætter vi også fokus på vores egen digitalisering, og bestyrelsen har her afsat 200 mio. kr. til formålet. De kommende år skal de bruges på at genopfinde SE-koncernen digitalt, så vores drift, systemer og samarbejdsmuligheder m.m. optimeres. Det vil i sidste ende også komme vores kunder til gode, ligesom det vil styrke vores egen bæredygtighed. Med intelligente, digitale løsninger vil vi skabe mere for mindre, og vi vil samtidig sikre bedre kundeoplevelser med enkelhed i fokus.

*I 2016 blev der afholdt 8.820 Lync-konferencer (onlinemøder) i SE. Til sammenligning blev der i 2015 afholdt 3.663 af disse møder.

Før smed SE-kantinen halvdelen af kaffen ud efter møder. Nu genbruges en del det overskydende kaffe til iskaffe

MINDRE MADSPILD - MERE ØKOLOGI

Med professionel hjælp fra Teknologisk Instituts division, Agro-Tech, har SE-koncernen for alvor sat ind over for madspild i 2016. Råderummet udnyttes til mere økologi.

I SE's kantine i Esbjerg bugner tre runde buffetborde hver dag med lækre retter til de sultne medarbejdere. Personalet i kantine omtaler deres kollegaer som 'gæster', for de betragter stedet som deres restaurant. I 2016 har køkkenet dog haft fokus på mere end blot sundheden og den gode smag. De har arbejdet intenst med reduktion af madspild, hvilket har resulteret i store besparelser på området.

Projekt Madspild

I januar lød startskuddet for Projekt Madspild, som frem mod 2018 skal sikre flere af koncernens kantiner et bronzemærke i økologi uden meromkostning. Kampen mod madspild er krævende, og derfor søgte kantinechef, Rie Stendorf Hansen, om professionel hjælp via en pulje hos Miljøministeriet, hvor koncernens kantiner i Sønderborg og Esbjerg blev udvalgt og tildelt to madspildsjægere fra AgroTech.

Madspildsjægerne har guidet SE om madspild og sammen med kantinechefen udvalgt otte fokusområder, som kantinerne er blevet målt på. Det spænder blandt andet fra salatbaren og fiskepålæg til gæstespild og kaffe. For Rie Stendorf Hansen har Projekt Madspild dog først og fremmest været en øjenåbner for, hvordan madspild kan defineres i SE's kantiner:

"Madspild hænger nøje sammen med menuplanlægning. Som kokke sætter vi en ære i at eksperimentere lidt med maden og introducerer gerne nye retter for kantinens gæster. Af Projekt Madspild har vi dog lært ikke at producere for store mængder af specielle retter, fordi folk har en tendens til at være påpasselige med retter, de ikke kender til," siger Rie Stendorf Hansen, og fortsætter:

"Det handler i høj grad om at kende sine gæster. Et konkret punkt, vi har sat ind over for, er blandt andet kaffe. Førhen smed vi halvdelen af kaffen ud efter møder, nu serverer vi i mindre kander og genbruger af og til det overskydende kaffe til iskaffe til glæde for resten af SE's medarbejdere. Det er opmuntrende at få sådanne initiativer sat i værk."

30-60% økologi

FAKTA OM DET ØKOLOGISKE SPISEMÆRKE

Siden 2009 har det været muligt for restauranter, cafeer, hospitalskøkkener, skoler og andre spisesteder at vise deres økologiske profil. Det sker ved hjælp af økologiske spisemærker som viser, hvor stor en andel af de råvarer et køkken anvender, der er økologiske. Spisemærket findes som guld-, sølv- eller bronzemærke. For at erhverve bronzemærket skal man bruge 30-60 % økologiske råvarer.

For at få det økologiske spisemærke skal et køkken indsende en opgørelse til fødevaremyndighederne, der dokumenterer, at deres økologiske råvareforbrug i en 3 måneders periode har ligget inden for det ansøgte interval.

Et stærkere team

Forløbet med Madspildsjægerne har budt på både handlingsplaner og workshops, og Rie Stendorf Hansen har nu større viden og et stærkere team i kampen mod madspild og fokus på økologi.

”Det har været en ressourcekrævende proces, ingen tvivl om det. Vi har jo målt og vejet på en række ting for at opgøre, hvor langt vi er nået. Og det bliver vi også ved med, efter Madspildsjægerne nu har sluppet os. Men det har styrket os som team i køkkenet, fordi vi har arbejdet sammen om et fælles projekt på tværs af faggrupper. Det er bare ét af de udbytter, vi allerede nu kan se,” udtaler Rie Stendorf Hansen, ”og fokus på mere økologi i kantinerne er bestemt et andet.”

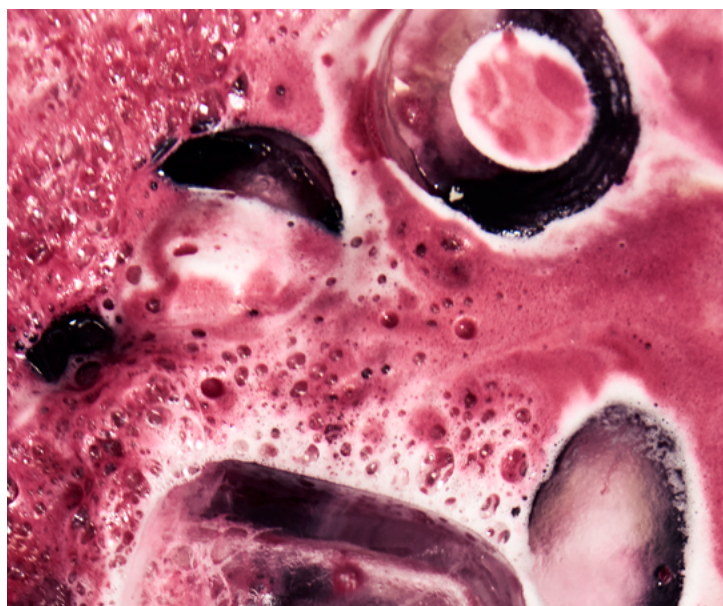
”Det har styrket os som team i køkkenet, fordi vi har arbejdet sammen om et fælles projekt på tværs af faggrupper. Det er bare ét af de udbytter, vi allerede nu kan se.”

- Rie Stendorf Hansen

Næste skridt – sølv?

De besparelser, SE's kantiner i Esbjerg og Sønderborg har haft på reduktion af madspild, bruges på økologi. Det har i 2016 sikret det økologiske Spisemærke af bronze til begge kantiner.

”Vi tror på, at vi kan fortsætte den gode stime og få ressourcerne til at række til, at vi kan snuppe sølvet til kantinerne i Esbjerg og Sønderborg på et senere tidspunkt,” afslutter Rie Stendorf Hansen.

INDBLIK

CSR

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING

Til ledelsen i SE a.m.b.a.

Vi har gennemgået SE a.m.b.a.'s CSR- og Årsmagasin 2016 (herefter "rapporten") for kalenderåret 2016 for at opnå en konklusion med begrænset sikkerhed for, at rapporten lever op til kravene i Årsregnskabslovens §99a og §99b og UN Global Compacts Policy on Communicating Progress, samt at rapporten efterlever principperne og rapporteringskriterierne i Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines Version 4 – "In accordance with Core". Ved vores gennemgang har vi endvidere påset, at nøgletallene på side 16 er præsenteret i overensstemmelse med den anvendte rapporteringspraksis, der beskrives i rapporten.

Ledelsens ansvar

Selskabets ledelse er ansvarlig for at udarbejde oplysningerne i rapporten, herunder at etablere dataindsamling og registrering samt interne kontrolsystemer med henblik på at sikre pålidelig rapportering.

Revisors ansvar

Vores ansvar er, på grundlag af det udførte arbejde, at udtrykke en konklusion med begrænset sikkerhed for, at rapporten lever op til kravene i Årsregnskabslovens §99a og §99b og UN Global Compacts Policy on Communicating Progress, samt at rapporten efterlever principperne og GRI's Sustainability Reporting Guidelines Version 4 – "In accordance with Core". Endvidere påser vi, at nøgletallene på side 16 er præsenteret i overensstemmelse med den anvendte rapporteringspraksis, der beskrives i rapporten. Vi har tilrettelagt og udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3000, Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning.

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab er underlagt International Standard on Quality Control (ISQC) 1, og anvender således et omfattende system for kvalitetssikring, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i FSR-danske revisors retningslinjer for revisors etiske adfærd (Etiske regler for revisorer), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglig kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd.

Vores arbejde har først og fremmest omfattet forespørgsler til virksomhedens ledelse og medarbejdere samt analytiske handlinger.

Vi planlagde og udførte vores procedurer for at indhente de nødvendige informationer og forklaringer baseret på en vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation.

Vi udførte arbejdet på SE's hovedkontor i Esbjerg. Vi har bl.a. interviewet nøglepersoner i SE, gennemgået procedurer og metoder til at sikre, at de sociale og miljømæssige data og oplysninger er præsenteret i overensstemmelse med virksomhedens rapporteringspraksis. Vi har vurderet processer, værktøjer, systemer og kontroller for indsamling og konsolidering af data, der bruges i nøgletalsoversigten, samt udført analyser og stikprøvevist afstemt data til underliggende dokumentation. Vi har påset, at rapporten lever op til kravene i Årsregnskabslovens §99a og §99b og UN Global Compacts Policy on Communicating Progress, samt at informationer deri efterlever principperne og rapporteringskriterierne i GRI Sustainability Reporting Guidelines Version 4 for "In Accordance with Core" niveau.

Omfanget af de handlinger, vi har udført ved vores undersøgelser, er mindre end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er for vores konklusion, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Konklusion

På grundlag af vores gennemgang, er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at rapporten ikke lever op til kravene i Årsregnskabslovens §99a og §99b og UN Global Compacts Policy on Communicating Progress, samt at rapporten ikke efterlever principperne og rapporteringskriterierne i Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines Version 4 – "In accordance with Core". Vi er heller ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at nøgletallene på side 16 ikke er præsenteret i overensstemmelse med den anvendte rapporteringspraksis, der beskrives i rapporten.

København, den 15. marts 2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nummer 33 96 35 56

Jørn Jepsen
Statsautoriseret revisor

Marie Voldby
Lead Reviewer

RAPPORTERINGSPRAKSIS

Indikator	Datagrundlag M = målt B = beregnet A = anslået	Beregningsmetode
Distribution, forsyningsikkerhed og nettab, elnet	B	Udetid og nettab for elnettet måles direkte via SE's målere samt målerdata fra Energinet.dk. Nettab udgøres af differencen mellem totalt forbrug i el-nettet og målt kunde-forbrug.
Særlige forhold omkring Nordjysk El-net A/S vedr. distribuerede TWh og Nettab	A	<p>Nyfors og SE fusionerede i maj 2016. Opgørelsen af nettab og el-distribution har været forskellig i de to selskaber, fordi der ikke er fjernaflæste målere i det nordjyske forsyningsområde. Tallene er indtil nu bedste bud, men vil formentlig blive justeret en anelse ved endelig opgørelse. Opgørelsen har i indeværende år ikke samme validitet som for Syd Energi Net, men vi arbejder på at optimere processen, samtidig med at vi udskifter til fjernaflæste målere i Nordjylland over de kommende år.</p> <p>Vedr. energibesparelser: Vi undersøger og optimerer opgørelsesmetoden, så den stemmer overens med opgørelsen for Syd Energi Net. Arbejdet er stadig i gang, og tallene er dermed også her bedste bud.</p>
Energibesparelser	B	Energibesparelser dækker de samlede energibesparelser, som SE Energi & Klima Erhverv kan dokumentere realiseringen af. Beregningen følger retningslinjer udstukket af Energistyrelsen.
Kunder og dækning, fiberbredbånd	B	Data på fiberdækning er genereret via SE's kundesystem, baseret på områdedata fra KMD og DM Partner A/S. Data på den samlede opetid kommer fra systemet HP openview BAC prober, som tester DNS, voice kald og levering af e-mails. Der dannes hver uge en rapport, hvor opetid er 100 % minus %-failed.
CO ₂ -udledning	B	CO ₂ -udledning omfatter scope 1 og 2 i Greenhouse Gas Protocol (World Ressource Institute) for de enheder og aktivi teter, der er omfattet af rapporten. Principperne for EU's kvotehåndteringssystem anvendes, og de danske standardværdier for 2015. Der opgøres kun CO ₂ , ikke CO ₂ e. Udledning, der stammer fra nettab, er opgjort separat. Forbrugsdata for el, varme og brændstof er baseret på egne målinger og opgørelser fra forsyningselskaber og benzinselskaber. Omregning til CO ₂ er foretaget via Energistyrelsens standardværdifaktorer for fossile brændsler og faktorer indhentet fra Energinet.dk og fjernvarmeværker for 2013 og 2014. Andre drivhusgasser end CO ₂ er ikke medregnet. Beregningerne omfatter de ejede bygninger, som huser selskaber, hvor SE mindst har et ejerskab på 51 %.
Hustandsforbrug	A	I forhold til energiproduktion og -forbrug anslås en husstands udgifter til 4.000 kr./pr. år pr. husstand, hvilket er lavt sat. Med denne omregningsfaktor estimeres dels besparelser ved net-tab og mængde produceret vindstrøm.
Personaledata	B	<p>Antallet af medarbejdere er opgjort ultimo 2016 efter ATP-metoden (det gennemsnitlige antal ansatte omregnet til fuldtidsansatte), herunder også lærlinge, elever og ansatte i fleksjob og arbejdsprøvning opgøres via SE's lønsystem. Medarbejderne omfatter de selskaber, hvor SE mindst har et ejerskab på 51 %.</p> <p>Antallet af lærlinge, elever og praktikanter opgøres fra og med 2016 efter antallet hen over året frem for ultimo året, da dette giver et mere retvisende billede. Sygefraværstallet er trukket fra Targit og dannet på baggrund af registreringer i Mindkey. Opgørelse af kvinder i ledelsen trækkes fra Mindkey og divideres med det fulde antal medarbejdere. Arbejdssulykker omfatter registrerede ulykker med mindst en dags fravær. Opgørelse af seniorordning fremgår ikke af tabel over nøgletal, da vi ikke registrerer disse ordninger og dermed ikke kan opgøre tal.</p>
Trivsel	M	Arbejdsglædemålingen er foretaget 2 gange i 2015 blandt alle ansatte med mindst 2,5 måneders anciennitet i SE koncernen. Målingen foretages i samarbejde med Ennova og har et udfaldsrum fra 0 til 100 point, hvor 70 - 79 er kendetegnende for høj arbejdsglæde.

CSR COMPLIANCE OVERSIGT

Denne rapport fungerer som den årlige statusrapport, som krævet af FN's Global Compact, og er den lovpligtige redegørelse om samfundsansvar i henhold til § 99a og § 99b i den danske Årsregnskabslov. CSR-delen af denne rapport er udarbejdet med afsæt i rapporteringsprincipper fra Global Reporting Initiative (GRI G4 Core) og det tilhørende sektorsupplement for energisektoren. Tabellen viser et overblik over, hvordan vi lever op til lovpligtige hhv. frivillige krav i forhold til internationale standarder, og hvor i rapportens indhold, man kan læse nærmere herom. Ønsker du at se en detaljeret oversigt over rapportens indhold og væsentlige GRI G4 Core-indikatorer, kan du læse den fulde oversigt på vores hjemmeside se.dk under menupunktet "CSR".

	Introduktion og nøgletal	Bæredygtighed	Digitalisering	Samarbejde og partnerskaber	Legitim og ansvarlig forretningstørelse	St som arbejdsplads	Samfunds- engagement
Side	5-11, 14, 16	30-31, 38-41, 49, 60-65	24-27, 34-36, 49, 65	45	58-59	52-57	42, 47
Årsregnskabsloven (Lov nr. 738 af 1. juni 2015)							
§ 99a (Beskrivelse af forretningsmodel samt holdning til / indsatser omkring: Miljø, sociale forhold, medarbejderforhold, menneskerettigheder, anti-korruption og bestikkelse)	x	x	x	x	x	x	x
§ 99b Diversitet						x	
UN Global Compact							
Menneskerettigheder Princip 1-2	x				x	x	
Arbejdstagerrettigheder Princip 3-6	x					x	
Miljø Princip 7-9		x					
Anti-korruption Princip 10	x				x		
GRI G4 Core – Specific Standard Disclosures							
Arbejdstagerrettigheder (LA)						x	
Menneskerettigheder (HR)					x	x	
Samfund (SO)		x					
Produktansvar (PR)			x		x		
Økonomi (EC)	x	x	x	x		x	
Miljø (EN)		x					
GRI G4 Sektorsupplement for energisektoren							
• Kapacitet • Effektivitet • Distribueret mængde energi • Antal kunder • Sikkerhed og arbejdsulykker • Nettab • Udetid		x				x	

”Med stabilitet og familiefølelse har vi bygget bro. Både internt, hvor sammenhængskraften bliver stadig stærkere, men også eksternt, hvor partnerskaber, alliancer og fusioner fortsat er på agendaen. Andels-tanken er gammel – men fællesskabet er et godt afsæt for de kommende år. SE-koncernen går ind i en spændende periode, hvor digitalisering kommer til at muliggøre nye koblinger for fremtidens brugere.”

- Jens Bahne Jørgensen, formand for SE-koncernen 2010-2016

2016 I SE-KONCERNEN

SE er et forbrugerejet andelsselskab, der etablerer og driver effektiv og fremtidssikret infrastruktur til energi og kommunikation. Vi tager et aktivt samfundsansvar, og dette CSR- og årsmagasin giver indblik i året 2016, både CSR- og forretningsmæssigt. Endnu et begivenhedsrigt år for koncernen.

Der blev bygget bro mellem nord og syd gennem fusionen med nordjyske Nyfors, og samarbejdsaftaler i nye dele af landet blev til virkelighed. Et ønsket køb af Boxer TV blev offentliggjort, og forretningen blev mere fokuseret på kerneydelserne.

Vi solgte vores DONG-aktier, og der blev sat en ny digital kurs frem mod 2025. SE-koncernen går ind i en ny strategiperiode med en solid styrkeposition – både driftsmæssigt, økonomisk, kompetencemæssigt og kulturelt. Men der har heller aldrig været mere brug for en sådan styrkeposition, da udfordrede markeder, teknologisk udvikling, international konkurrence og digitalisering er bare nogle af de vilkår, som kalder på omstilling.

2016 blev således et stabiliserings- og omstillingsår – en bro til et nyt kapitel i andelsselskabets historie.

LÆS OGSÅ:

Årsrapport - SE-koncernen 2016

Årsrapport - SE Vækstpulje 2016

Årsrapport - SE Vækstpulje Nyfors 2016

Edison Park 1, Esbjerg N, CVR nr. 38476114

